

MDCC
LXIX

LIST GRADA KASTVA • BROJ 96 • PROSINAC 2023.
ISSN 1331-4106
BESPLATNO IZDANJE

glas KASTAVSKI

impressum

GLAS KASTAVSKI

List Grada Kastva

IZDAJE:

Grad Kastav
Zakona kastafskega 3
51215 KASTAV

Izlazi povremeno

NAKLADA

4.000 primjeraka

Godina XXVIII. • PROSINAC 2023.
Broj 96

ZA IZDAVAČA:

Matej Mostarac

ODGOVORNA UREDNICA:

Andrea Bralić

E-MAIL:

andrea.bralic@kastav.hr

GRAFIČKI DIZAJN I PRIJELOM:

Foxstudio

TISAK:

Grafika Helvetica d.o.o.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Damir Zamaklar

FOTOGRAFIJE:

Arhiva Grada Kastva, kastavske udruge i klubovi, RiPrsten, Castua video & photography, Sanjin Mačar, Veljka Spinčić-Rajko, Agencija za promidžbu Omnes, TZ grada Kastva, Damir Zamaklar, Paola Miletić, Zeleni Kastav

iz sadržaja

04 GRADSKE VIJESTI

Proračun Grada Kastva za 2024. godinu
Potpisani prvi kolektivni ugovor
Učenici stipendisti potpisali ugovore
Besplatan prijevoz onkološkim bolesnicima
Postavljeno 11 novih špina
30 godina Aktiva dobrovoljnih darivatelja krvi Kastav
Otvorena mesnica u Rešetarima
Neraskidiva veza Kastva i pčelarstva

18 PODUZETNIŠTVO

Dodijeljeno 18 potpora poduzetnicima
KASPI novi dom mlađih poduzetnika

20 MANIFESTACIJE

Suncem okupana Bela nedeja

26 VRTIĆ I ŠKOLA

Uređene dodatne učionice Glazbenog odjela
Tim vrtića boravio u Švedskoj

28 UDRUGE

Veliki uspjeh ženske i muške klape Kastav
Projekt 100 šterni, čo!

30 KASTAVCI MJESeca

Toni Matošević, Ana Kinkela i Maja Ljubičić te Lorena Smojver

32 SPORT

Dan zaboravljenih igara

36 DRUGO MIŠLJENJE

GRAD
KASTAV

e-mail: info@kastav.hr
žiro račun: Erste Steiermarkische bank d.d.
IBAN HR82 2402006 1818000003

Drage Kastavke, dragi Kastavci,

prije svega želim Vam da ovaj najljepši mjesec u godini provedete u miru, zdravlju i veselju sa svojim najbližima te da tako prođe i 365 novih dana koji su pred nama. Naš Kastav je odjenuo svoje svečano ruho, lampice su na svakom koraku, krenuo je i program adventskih događanja i nadam se da ćemo ovaj veseli prosinac pamtiti još dugo.

Sve je spremno i za naše Zadnje polne te Vas i ovim putem pozivam da dođete u Kastav te da uz pjesmu i veselje u zajedništvu ispratimo i zadnje polne u 2023. Zabavljat će nas Mauro Staraj, Daniel Beni, Reaktivna bend, Kožne jakne i Sakraboyksi bend ili spoj mladosti i iskustva koji garantira odličnu zabavu.

Proteklu godinu proveli smo u pripremi i realizaciji brojnih projekata, a najvažniji među njima svakako je nova škola u Rešetarima na kojoj radimo s osnivačem, Primorsko-goranskom županijom. Vjerujem da bi iduća godina trebala biti upamćena po početku radova, ako nam se poslože sve kockice na koje i nemamo izravan utjecaj. S naše strane napravili smo zaista sve, vrlo kvalitetno i na vrijeme, stoga vjerujem da će se stvari i dalje pozitivno razvijati.

Zadnjeg dana studenog izglasan je proračun za 2024. godinu u visini od rekordnih 17,1 milijuna eura. Ono što me posebno veseli, ovaj važan finansijski dokument vijećnici su donijeli gotovo jednoglasno, s jednim suzdržanim glasom. Na idućim stranicama vidjet ćete glavne smjernice za iduću godinu. Ima puno značajnih projekata za budućnost grada. Neke počinjemo, a neke tek pripremamo, a sve s ciljem povećanja standarda u svim segmentima života i Kastva.

Zahvaljujem svima koji su ovaj proračun kreirali, našim građanima, mjesnim odborima, političkim strankama, djelatnicima Gradske uprave.

Zajedništvom uvijek postižemo više pa s tom porukom i završavam i još jednom svima Vama želim sretan Božić i obilje svega u novoj 2024. godini!

Matej Mostarac, gradonačelnik

**2.2 MIL.
EUR**

DJEĆJI
VRTIĆ

**39.350
EUR**

PROGRAMI
ZA DJECU

**114.250
EUR**

ŠKOLSTVO
NADSTANDARD

RADNE BILJEŽNICE
ZA SVE
OSNOVNOŠKOLCE
48.000 EUR

STIPENDIJE
53.000 EUR

PRODUŽENI
BORAVAK
95.000 EUR

**61.750
EUR**

POTPORE
PODUZETNIŠTVU

**50.000
EUR**

OBNOVA
VRTIĆA

Proračun za 2024. g. **17.103.**

**239.900
EUR**

SOCIJALNA
SKRB

**58.475
EUR**

ZDRAVSTVO

2.5 MIL. EUR
ASFALTIRANJE
NERAZVRSTANIH CESTA

600.000 EUR
ULAGANJE
U GROBLJE

POTICANJE CIVILNE
SOCIJALNE
DOKTORSTVU

TURIZAM
77.500
EUR

KULTURA
221.000
EUR

**140.200
EUR**

MANIFESTACIJE

**99.000
EUR**

ZAŠTITA OD
POŽARA

**2.6 MIL.
EUR**

PLAĆE DJELATNIKA GRADSKE UPRAVE I VRTIĆA

VRTIĆ
1.7 MIL.
EUR

GRADSKA U
900.000
EUR

000
UR

OBJEKTA
TIĆA

824.000

EUR

ODRŽAVANJE
KOMUNALNE
INFRASTRUKTURE

469.000

EUR

SUBVENCIJE
AUTOTROLEJU

200.000

EUR

JAVNA GARAŽA
PRIPREMA

368.700

EUR

NOVA ŠKOLA
PROJEKTNA
DOKUMENTACIJA

Grada Kastva odinu **930 EUR**

1 MIL. EUR (500.000 NOVE)
JAVNE ZELENE
POVRŠINE

SPORT
100.000
EUR

OSTALE DJELATNOSTI
52.000
EUR

ALNOG DRUŠTVA

50.000
EUR

DOM ZDRAVLJA
PROJEKTNA
DOKUMENTACIJA

250.000
EUR

CENTAR KULTURE
PROJEKTNA
DOKUMENTACIJA

1.6 MIL.
EUR

OTKUP
ZEMLJIŠTA
RADNA ZONA I
DOM ZDRAVLJA

70.000
EUR

NABAVA
KAMERA ZA
NADZOR
BRZINE

26.000
EUR

PROJEKTIRANJE
NOVIH
PARKIRALIŠTA

20.000
EUR

JAVNI
WC

Pohvale za tijek pregovaranja i konačni dogovor

Krajem studenog potpisani je prvi kolektivni ugovor u Gradu Kastvu, a tice se povećanja prava svih zaposlenika Djecjeg vrtića "Vladimir Nazor" iz Kastva.

Ugovor su potpisali gradonačelnik Kastva, Matej Mostarac, i predsjednica Sindikata obrazo-

vanja, medija i kulture Hrvatske, Božica Žilić, a na potpisivanju su bili i ravnateljica vrtića, Helena Ninković Budimlija, i sindikalna povjerenica, Linda Marin.

Gradonačelnik Matej Mostarac istaknuo je zadovoljstvo tijekom pregovora i rezultatima rekavši da je predškolski odgoj uvijek prioritet.

U GRADU KASTVU POTPISAN PRVI KOLEKTIVNI UGOVOR

Povećana prava svih zaposlenika vrtića

– Naš vrtić je sve veći sustav i mi se trudimo držati ga na što većoj razini, kako i po uvjetima rada, tako i po pravima zaposlenih. Broj djece raste, a Kastav je među deset gradova koji najviše izdvajaju za predškolski odgoj. Naš je cilj da uvjeti budu sve bolji, a ovo je jedan dobar korak u tom pravcu, istaknuo je Mostarac.

Božica Žilić, predsjednica Sindikata obrazovanja, medija i kulture Hrvatske, naglasila je kako su ovi pregovori primjer partnerskom pregovaranju sindikata i osnivača vrtića.

– Od početka je bilo prisutno uvažavanje i zajednički cilj pa je ovo primjer socijalnog dijaloga

kakvog želimo i u ostalim sredinama, kazala je Žilić.

Ravnateljica Helena Ninković Budimlija rekla je kako Grad Kastav, kao osnivač, oduvijek prati potrebe vrtića stoga je ovaj kolektivni ugovor kruna višegodišnjeg partnerstva.

– Počeli smo s 18 zaposlenika, a danas ih je 86, koji brinu za oko 400 djece, a taj će se broj sljedećih godina samo povećavati, kaže Ninković Budimlija.

Sindikalna povjerenica Linda Marin izrazila je zadovoljstvo postignutim dogovorom rekavši da su svi zaposlenici zaista zadovoljni.

PILOT-PROJEKT U SURADNJI S PRIMORSKO-GORANSKOM ŽUPANIJOM

Onkološkim pacijentima s područja Kastva besplatan prijevoz na zračenja i kemoterapije

Grad Kastav u suradnji s KB-C-om Rijeka i uz sufinanciranje Primorsko-goranske županije organizira do kraja 2023. godine besplatan prijevoz onkološkim pacijentima koji žive na području grada Kastva, od kućne adrese do Klinike za tumore KBC-a Rijeka i povratno, kako bi olakšali njihov odlazak na radioterapiju i kemoterapiju.

Prijevoz se vrši udobnim kombi vozilom, a po potrebi se može zatražiti i specijalizirano kombi vozilo s ugrađenom rampom za ukrcaj osoba u invalidskim kolicima ili teško pokretnih osoba. Prijevoz uključuje i prijevoz pratinje, ukoliko onkološki pacijent ima potrebu za time.

Kako bi onkološki pacijenti ostvarili svoje pravo na besplatan prijevoz, dovoljno je nazvati prijevoznika na slje-

Zgrada Kliničkog bolničkog centra Rijeka

deči broj telefona: 099/782-9787, u razdoblju od 9 do 15 sati, i naručiti svoj prijevoz. Kako bi se izvršile pripreme, pacijenti se mole na ručiti prijevoz barem 24 sata ranije.

Za sva eventualna pitanja onkološki pacijenti se mogu obratiti Gradskoj upravi Grada Kastva putem maila na renato.stankovic@kastav.hr ili putem telefona na 091/222-0700.

DOBITNICI UČENIČKIH STIPENDIJA POTPISALI UGOVORE

Učenicima 100, a studentima 120 eura mješevno

Učenici stipendisti Grada Kastva za školsku godinu 2023./2024. potpisale su ugovore za stipendiranje. Do kraja školske godine dobivat će 100 eura mješevno, što je više nego prošle godine jer su odlukom gradonačelnika Mateja Mostarca povećani iznosi za stipendiranje srednjoškolaca i studenata.

Gradonačelnik Mostarac čestitao je stipendistima zahvalivši im se na trudu, radu i koraku više koji ih izdvaja od drugih:

Živimo u izazovnim vremenima koja iziskuju probijanja granica kako bi se postizali bolji rezultati. Vi to već činite i vjerujem da će ovaj grad uvek biti ponosan na vas i vaš put koji ćete izabrati, kazao je gradonačelnik na svečanosti potpisivanja ugovora.

Sa svečanosti potpisivanja ugovora u Gradskoj vijećnici

Zajednička fotografija stipendista s gradonačelnikom

Učenici stipendisti su: Lana Acinger, Elide Babić, Ivan Bagić, Ivana Barišić, Tibor Ćetković, Karlo Domijan, Maša Eškinja, Anja Gregoran Jenul, Laura Herceg, Ana Injac, Paula Kanjuo, Gabriel Novak, Petra Orlić, Veronika Pejić, Debora Perčić, Ernest Podobnik, David Prša, Luka Pus-

tahlija, Dan Roviš, Neva Roviš, Dora Špijljak, Andrej Ujičić, Oliver Vlaškovac, Darja Zorić, Elizabeta Bosak, Karolina Jorgić i Patrik Turk.

Uskoro će biti poznati i studenti dobitnici stipendija. Oni će do kraja akademske godine dobivati 120 eura mješevno.

NAJČITANIJE KNJIGE UKASTAVSKOJ KNJIŽNICI 2023.

Djeca:

1. Jeff Kinney:
**GREGOV DNEVNIK:
KASNO PALJENJE**

Odrasli:

1. Rhys Bowen:
**SKICE
IZ VENECIJE**

2. Dav Pilkey:
ČOV PAS: ZOV DIVLJAŠTVA
3. Jelena Pervan:
**MRLJEK I PRLJEK: KNJIGA
BLJAKAVIH PRIČA O HIGIJENI**

JAVNE POTREBE

Poziv otvoren do 23. prosinca

Grad Kastav objavio je Javni poziv za financiranje javnih potreba u sportu, kulturi i ostalim djelatnostima u 2024. godini koji ostaje otvoren zaključno do 23. prosinca 2023.

Proračunom za 2024. osigurana su sredstva i to za kulturu 55 tisuća eura, za sport 100 tisuća eura i za ostale djelatnosti 52 tisuće eura. Potpisivanje ugovora održat će se tijekom siječnja.

DVD Kastav poziva punoljetne osobe da im se priključe

Željko Vozila,
predsjednik DVD-a
Kastav

Vatrogasci traže nove kolege

Pranje ulica nakon Bele nedjele

Uvijek tu kad zatreba

Piše

Blanka KUFNER

Krajem godine posjetili smo Dobrovoljno vatrogasno društvo Kastav kako bi s predsjednikom Željkom Vozilom prokomentirali rad vrijednih i humanih članova društva tijekom proteklih 12 mjeseci. Saznali smo da ovo ljeto nije donijelo požare, ali bilo je intervencija druge vrste.

- Kada je riječ o intervencijama vezanima uz požare, u 2023. godini smo prošli dobro. Krajem kolovoza bili smo u ispomoći na Hreljinu i to je bilo sve. Radilo se o požaru otvorenog prostora, a dojava je stigla iz vatrogasnog operativnog centra Rijeka, započeo je predsjednik DVD-a Kastav.

- Preventivno su se digle velike snage jer je požar krenuo od jedne kuće prema šumi pa ga je trebalo odmah 'sasjeći' da ne ode dalje, kako ne bi uslijedilo višednevno gašenje. Bila su uključena sva dobrovoljna društva iz riječkog prstena, pa tako i mi, opisao je.

Vatrogasci su uvijek dio protokola Pozdrava Beloj nedje

Podsjetio je da je Kastav 21. srpnja zadesilo nevrijeme. Tada su imali devet intervencijskih danu.

- Zadesila nas je ljetna oluja koja je zahvatila jednu ulicu. Na Rešetarima su stradale zelene površine, nekoliko stabala je počupano pa smo ih morali rezati i odstraniti. Stradale su i neke stoljetne smokve, što će vjeku teško gledati, ali što se može. Morali smo osposobiti pješačke staze i cestu, opisao je Vozila.

U ulici Pilepčić bio je oštećen krov. Činilo se kao da je prošla pijavica koja je zahvatila samo dvije kuće u cijelome nizu. Pobacala je dio kanalica pa su vatrogasci uskočili pomoći

ljudima koliko je trebalo. Dvije ekipe su krenule na teren u 4 popodne i do ponoći nisu stale s radom.

Stradao je također krov na cvjetarni preko puta zgrade DVD-a. Odlomila se grana koja je slomila žlijeb, materijalna šteta je bila minimalna, a do ozljeda ljudi nije došlo.

Slijedeći dan se srušilo stablo kod vrtića, no to je rješavala privatna tvrtka jer je bio potreban alat koji DVD nema. Riječ je o starom kestenu uz koji su odrastale brojne generacije Kastavaca.

- Sreća da nije nikog bilo na igralištu. Ali i dobro je pao, ne na Lokvinu, nego se naslonio na zid. DVD je rješavao grane, ali za

Kastavski vatrogasci i imali su izazovnu godinu iako nije bilo požara

Posljedice ljetnog nevremena

KONTAKT

Zainteresirani za operativni rad DVD-a mogu se javiti Željku Vozili na broj 091/69 13 771

ostalo nemamo alat pa je bilo neophodno uključivanje profesionalaca, doznali smo.

Poplava u kolovozu

Potom je 4. kolovoza uslijedila poplava. Tada je plato tehničkog pregleda u Tometićima kompletno zaplavilo. Voda je ušla i u nekoliko poslovnih prostora te u kuće ispod objekta za tehnički. Ispumpavalo se na još nekoliko adresa u Spinčićima, Trinajstićima i Žegotima.

- Kada u kratko vrijeme padne toliko kiše, zemlja više ne upija vodu, a

Poziv na uključivanje u rad DVD-a

S mladima i djecom je i dalje nezadovoljavajuća situacija, nema interesa, priča Vozila. Pristupilo im je nekoliko mlađih i ovim putem opet pozivaju punoljetne osobe da se javi kako bi im se pridružili. Lani su dva mladića završila tečaj, sposobljeni su, prošli liječnički i već su uključeni u operativu.

upojni bunari ne mogu odraditi svoje. Neki dolci u Trinajstićima su se također napunili vodom, a kako se sada iskorištava svaki metar prostora za gradnju, tako su se i neke kuće našle u vodi, opisao je, dodajući kako bi vlasnici morali razumjeti da se ta voda nema kamo ispumpati pa treba sačekati da se situacija smiri.

Navodi dalje da su najprije rješavali probleme na prostorima gdje je bila ugrožena imovina, a zatim prelazili na drugo, primjerice čišćenje šahti.

- Moram u ime svih članova DVD-a skrenuti pažnju vlasnicima nekretnina da bi i oni dijelom trebali voditi brigu oko šahti i rešetki. Naime, ako na njima ostane lišća, kada padne puno kiše, nastane problem. A mi naravno ne možemo biti na deset mjesata u isto vrijeme, poručuje Vozila.

Događaji ovoga ljeta potaknuli razmišljanja o opremi pa su tako shvatili da su im potrebne dodatne pumpe - pokazalo se da, dođe li do takvih nepogoda, nisu za njih dovoljno dobro pripremljeni.

Kada bi imali još jednu pumpu, mogle bi djelovati tri ekipe. U ovakvim slučajevima, dakle, nije stvar u broju ljudi, već je pitanje tehnike.

Ljudima kojima poplavljaju garaže prepričuju da naprave upojni bunar veličine pola metra s pola metra jer vatrogasci moraju negdje uironiti pumpe. One, naime, ne mogu ispumpati vodu 'do nule'. Upojni bunar je u takvim situacijama od ogromnog značaja. Neki slušaju njihove savjete pa su već na tome poradili što se pokazalo odličnim potezom.

Vozila se prisjetio jedne neuobičajene intervencije. Naime, u privatnu kuću u Peštimima ugmizala je zmija - ljude je u dnevnom boravku iznenadila bjelouška koja nije opasna, ali stvara neugodu. Gorjela je i konoba u Čikovićima što su riješili u suradnji s Javnim postrojbom.

Kada je riječ o najvećem događaju na po-

dručju Kastavštine, Beloj nedeji, odrađena su uobičajena vatrogasna dežurstva. Po šest ljudi je bilo u smjeni od 7 sati ranom zorom do 3 ujutro sljedeći dan. U ponедjeljak nešto kraće, do 1 u noći.

U sva tri dana trebalo je samo jednom intervenirati i to baš dok je bio prisutan predsjednik države Zoran Milanović. Toga dana je netko pored vatrogasnog doma izlio veliku količinu ulja što je trebalo hitno sanirati. Do danas se ne zna tko je to učinio niti zašto.

- Za posjetitelje manifestacija traje tri dana, ali za vatrogasce se produži na pet do šest, jer treba odraditi puno čišćenja i pranja nakon posjeta tako velikog broja ljudi, opisuje predsjednik DVD-a Kastav.

Lani je, kaže, bilo prigovora da nije bilo očišćeno na vrijeme. Ove godine su s radovinama krenuli već u 8 ujutro u utorak, dva dana su bili u pogonu od jutra do mraka te još i treći dan koliko je trebalo da sve riješe.

- Svaku uličicu, svako dostupno dvorište i javne površine od Lokvine, Crekvine, Žudike, Pelina, Vidikovca detaljno smo opravili. Ove godine smo dobili brojne pohvale, zadovoljno je komentirao, dodajući da su kao i svake godine desetorica operativnih članova društva podigli državnu zastavu na Fortici.

Održavanje dimnjaka

Kastavce ponovno podsjeća na vođenje redovite brige o dimnjacima. Lani je upozorio na čišćenje i godina je prošla solidno - ljudi su, čini se, poruku ozbiljno shvatili.

- Nadamo se da će tako biti i ove godine, da će vlasnici kuća dozvoliti dimnjačarima da se popnu na krovove i odrade svoj posao, rekao je.

Ljudi se uvijek mogu javiti u Grad komunalnom redaru ili direktno s dimnjačarom dogovoriti čišćenje u slučaju da procijene kako je potrebno izvanredno izaći na teren. Dimnjačari obilaze kuće prije sezone loženja, ali im se vlasnici mogu i sami javiti ako se pokaže potreba.

- Bolje je da ne čiste sami jer ako dođe do zapaljenja, odgovornost je na vlasniku kuće, a i osiguranje ne pokriva štetu, upozorava.

Napominje još kako vatrogasci dobiju puno molbi da dođu očistiti dimnjak, no to nije njihov posao. Njihov dio posla je doći ugasiti vatru u slučaju zapaljenja. Dođe li do toga, slijedi zabrana loženja nakon čega stiže dimnjačar, održuje svoje te - kada je sve u redu - izdaje potvrdu o ispravnosti ložišta.

**PREREGULACIJA
PROMETA U ĆIKOVIĆIMA
I JURJENIĆIMA**

Nova parkirna mjesta i veća protočnost vozila

Radovi na području Novog naselja Ćikovići

Grad Kastav krenuo je u rješavanje prometne situacije na području mjesnih odbora Kastav i Rubeši s ciljem uređenja prometa i dobivanja novih, legalnih parkirnih mjesta. Riječ je o prometnicama kroz Novo naselje Ćikovići i Jurjeniči gdje se zbog velikog broja parkiranih automobila uz cestu događaju zastoji u protočnosti prometa.

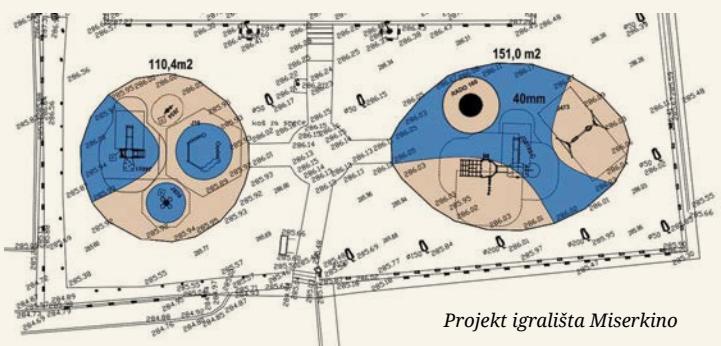
Izrađen je prometni elaborat za koji je dobivena suglasnost mjesnog odbora te Ministarstva unutarnjih poslova. Projektom je predviđeno da neke ulice postanu jednosmjerne, dok se u nekim postojećim jednosmernim ulicama mijenja smjer prometovanja.

Kao prethodnica radovima preregulacije unutar naselja, radi dotrajalosti postojećeg asfalta, u tijeku su radovi na zamjeni istog u Novom naselju Ćikovići, na dionici od kućnog broja 76 do 197.

Planirano je da radovi asfaltiranja budu gotovi do 8. prosinca, a cijela preregulacija prometa do kraja 2023. godine.

Najprije će se izvoditi pripremni radovi postavljanja stupova za vertikalnu signalizaciju, a zatim iscrtavanje horizontalne signalizacije i uvođenje nove regulacije prometa u pojedinim dijelovima naselja. Mole se sudionici i stanari da pojačaju oprez i prate prometnu signalizaciju, kako prilikom radova, tako i prilikom nove regulacije prometa.

UREĐENJE DJEČJEG IGRALIŠTA MISERKINO Stižu atraktivne sprave modernog dizajna za sve uzraste

Projekt igrališta Miserkino

U svrhu unapređenja sa- držaja i programa za igru u tijeku je uređenje dječjeg igrališta Miserkino. Uklo- njene su postojeće dotrajale sprave te će se postaviti veći

broj novih, atraktivnih sprava modernog dizajna, izrađenih od kvalitetnijih i otpornijih materijala, koji ne zahtijevaju dodatno održavanje. Igralište je već podijeljeno na dvije

zone te će se taj oblik zadržati, u jednom dijelu bit će postavljena kombinirana sprava prilagođena za dje- cu stariju od dvije godine s osam elemenata za igru, sprava za vježbanje ravnoteže koja sadrži pet različi- tih vježbi za održavanje rav- noteže, njihalica na opruzi namijenjena za jedno te njihalica na opruzi namije- njena za četvero djece, dok će se u drugom dijelu pos- taviti kombinirana sprava prilagođena djeci starijoj od tri godine s 11 elemen- ta za igranje, kombinirana ljuljačka za dvoje djece te trampolin. Prilikom odabira sprava vodilo se računa o njihovim karakteristikama kako bi se istodobno mo-

gao igrati veći broj djece. U svrhu povećanja sigurnosti djece u igri postavit će se antitraumatska lijevana gume- na podloga u oba dijela igrališta. Riječ je o ekološki najprihvatljivoj antitra- umatskoj lijevanoj gume- noj podlozi izrađenoj od recikliranih proizvoda, koja sadrži najmanje 82 posto recikliranih materijala. U jednom metru kvadratnom podloge nalazi se mljevena gumeni potplata od čak 22 para tenisica.

Ukupan trošak radova i opreme iznosi 81.685,73 EUR, a Primorsko-goran- ska županija sufinancira projekt uređenja dječjeg igrališta u iznosu 20.000 EUR. (M.V.)

Grad Kastav u šest godina podijelio više od 500 kompostera

Tijekom prosinca 2023. godine na mrežnim stranicama Grada Kastva bit će objavljen Javni poziv građanima za podnošenje zahjeva za dodjelu kompostera za biorazgradivi komunalni otpad s ciljem smanjenja ukupne količine proizvedenog otpada na području Kastva.

TIJEKOM PROSINCA NOVI JAVNI POZIV ZA DODJELU KOMPOSTERA

Višestruke koristi kompostiranja

Proteklih šest godina dodijeljeno je ukupno 505 kompostera, dok je po ovom pozivu osigurano 250 kompostera zapremnine 400 litara za zainteresirane građane koji udovoljavaju uvjetima Javnog poziva.

Grad Kastav je 90 posto sredstava za nabavu kompostera osigurao uspješnom prijavom na javne pozive Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (40%) te Primorsko-goranske županije (50,63 %), dok će preostalih niti 10 posto financirati iz vlastitih sredstava.

Kompostiranje je najstarija metoda recikliranja otpada. Kompostiranje je proces razgradnje organskih tvari pod utjecajem mikroorganizama u aerobnim uvjetima pri čemu nastaje kompost kao konačan produkt.

Organski otpad čini preko 30 posto ukupnog otpada u kućanstvu. Stoga izdvajanjem organskog otpada štedimo deponijski prostor i ne onečišćujemo bespotrebno okoliš. Neadekvatnim zbrinjavanjem zelenog otpada se potiču procesi truljenja što dovodi do stvaranja neugodnih mirisa. Kompostiranjem iz organskog otpada nastaju vrijedne organske tvari koje poboljšavaju strukturu tla, pomazu zadržavanju vlage, tlo čine prozračnijim, povećavaju mikrobiološku aktivnost tla, obogaćuju ga hranjivim sastojcima te povećavaju otpornost biljaka na nemetnike i bolesti.

Kompostiranje ne zahtijeva veliki prostor. Kompostirati se može u vrtu ili, korištenjem prikladnog kompostera, čak i na balkonu. Mjesto za kompostiranje u vrtu mora biti zaštićeno od jakog vjetra i sunca. Kompostirati se može u hrpi ograđenoj drvoru ili ciglom ili u specijalnim spremnicima.

Jednostavno rukovanje

Igralište u Rubešima

Park u Rešetarima

Novi park Žegoti

POSTAVLJENO 11 NOVIH ŠPINA S PITKOM VODOM

H2O Kastav na igralištima i u parkovima

U sklopu projekta mjera prilagodbe klimatskim promjenama kojeg sufinancira Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, na području grada Kastva je postavljeno jedanaest javnih špina s pitkom vodom. Postavljene su u sklopu dječjih igrališta Miserkino, Na brdeh, Tijanovo, Ćikovići, Rubeši, Donji Turki, Fortica, Spinčići, Sportska zona te u parku Rešetari i novouređenom parku Žegoti.

Dizajn samih špina omogućava korisnicima tri načina korištenja: da piju vodu direktno iz spine, da dopune boce s vodom ili najniži dio koji je namijenjen kućnim ljubimcima.

Špine imaju oznaku H2O Kastav i postavljene su s ciljem da pitka voda postane javno dostupna na širem području i pogotovo mjestima na kojima se ljudi zadržavaju, poput igrališta i parkova. Činjenica je da je besplatna pitka voda u javnom prostoru sastavni dio urbanog okružja no nove slavine trebale bi doprinijeti i smanjenju uporabe plastične ambalaže.

Prvi dojmovi su zaista dobri i stižu brojne pohvale na izgled spine i jednostavnost njihova korištenja kako za ljude, tako i za četveronožne ljubimce.

NOVA PARKIRNA MJESTA U STAROJ JEZGRI

Uređenje parkirališta Pelini

Grad Kastav otkupio je dio zališta kako bi se formirala čestica za nova parkirna mjesta namijenjena stanovnicima stare gradske jezgre. Radovi na uređenju parkirališta Pelini, uz istočni bedem grada, već su započeli, a predviđeno je postavljanje ograda s potrebnim betonskim

zidićem uz rub, dok će kolnik i parkirališna površina završno biti uređena makadamom.

Ovim zahvatom će se dobiti oko sedam novih parkirnih mjesta te okrećište na kraju. Ako vremenske prilike dopuste, radovi bi trebali biti dovršeni u prvoj polovini prosinca.

Obilježeno 30 godina dobrovoljnih darivatelja

Piše

Blanka KUFNER

Za njegovo osnivanje zaslužan je Tomislav Širola, prvi predsjednik bio je Radenko Srdoč, a ulogu tajnice od prvoga dana obnaša Mirna Frlan

Prostor u boćalištu je idealan za darivanje krvi

Akcijom aktiva darivatelja krvi u studenom u vatrogasnem domu u Kastvu obilježeno je 30 godina od prve akcije na terenu 12. studenoga 1993. Darivanje krvi do tada se organiziralo i provodilo u zavodu za transfuzijsku medicinu.

- Na inicijativu Tomislava Širole, predsjednika aktiva 'Zanatlja' u razgovoru s referadom davalštva krvi Crvenog križa Rijeka i predstojnicom zavoda prim.dr. Ksenijom Vujaklijom Stipanović dogovorena je prva akcija na terenu, navodi Arsen Jardas koji je u aktivu od samih početaka, a poduzeo niz godina i njegov predsjednik.

- Prvi je krv darovao pokojni Martin Lukač. On je očistio i zagrijao prostor vatrogasnog doma te pripremio zahvaljan obrok, maneštru s kobasicom, prisjeća se Jardas. Nakon akcije je nastavljeno druženje uz nezaboravnog harmonikaša, pokojnog Adama Škrobonju-Veselića koji ih je uvijek pratio.

Akcija je već sljedeće godine održana u lovačkoj kući na Sebenjinu

u šumi Lužina, a nakon toga 1996. u lovačkoj kući na Liscu, gdje se zabava nastavila uz tadašnji sastav Mići rokeri.

Osnivanje aktiva

- U konobi višestrukog darivatelja Damira Jurčića - Rošota rodila se ideja o osnivanju aktiva Kastav što je 8. ožujka 1997. i dogovoren, nastavlja Jardas.

Službeno je aktiv dobrovoljnih darivatelja krvi (DDK) Kastav osnovan na osnivačkoj skupštini u vatrogasnem domu 14. ožujka 1997. godine. Nemjerljiv je doprinos bivše voditeljice darivatelja krvi Antice Matković, navodi naš sugovornik.

Za prvog predsjednika izabran je Radenko Srdoč, za zamjenika Rajko Blečić, a tajnica do današnjeg dana ostaje Mirna Frlan. Aktiv je tada brojao oko 150 članova.

U početku su se organizirale naizmjence zajedničke akcije sa susjednim aktivom Viškovo, doznajemo. Postojala je također dobra suradnja s prijateljskim gradovima Gradisca di Isonzo u Italiji te s poljskim Kra-

Petra Šuljić i Arsen Jardas

kovom.

Podrška je iznimno važna

Aktiv je gotovo deset godina uspješno vodio Radenko Srdoč, a nakon njega za predsjednika je u prosincu 2007. izabran Zlatko Kirinčić. Na izbornoj skupštini 2015. godine za predsjednika je izabran Arsen Jardas.

- Već smo početkom 2016. počeli s intenzivnjim pripremama za akcije transparentima i plakatima, putem društvenih mreža te radija Kastav - kojem smo neizmijerno zahvalni na izvrsnoj suradnji, govori Jardas, dodajući da su rezultati bili više nego vidljivi. Naime, broj prikupljenih doza nakon toga se višestruko povećao.

- U svibnju 2016. organizirano je druženje bivših i aktivnih darivatelja na 'jogu' u Jurčićima što je s oduševljenjem prihvaćeno. Veliko hvala Gradu Kastvu bez kojega naša aktivnost ne bi bila moguća, nastavlja.

Smatra da je važno spomenuti tvrtku 'Domeni' koja ih prati uvek kada zatrebaju pomoći. Zahvaljuje također svim ostalim sponzorima, pogotovo kastav-

aktiva krvi Kastav

*Na akciji dobrovoljnog
darivanja krvi održanoj u Kastvu
12. studenoga 2023. obilježeno
je 30 godina djelovanja aktiva*

Plemeniti čin plemenitih ljudi

U Kastvu je uvijek odličan odaziv

skim ugostiteljima koji redovito poklanjaju objed darivateljima za prvo davanje krvi.

Izložba 'Više od krvi - Kastav'

U slavljeničkoj 2017. godini, otvaranjem izložbe u ulaznom holu uprave Grada Kastva pod nazivom 'Više od krvi - Kastav' obilježeno je 20 godina službenog osnivanja aktiva.

Na izložbi je na 10 panoa prikazano dva desetljeća djelovanja aktiva - od samih početaka, akcija, druženja, gostovanja, skupština, novinskih članaka, te popisa darivatelja heroja sa preko sto davanja.

- Veliku zahvalnost dugujemo Gradu Kastvu te zamjeniku gradonačelnika Dejanu Jurčiću na angažmanu i pomoći oko realizacije izložbe. Na otvaranju izložbe bili su prisutni svi gradonačelnici od osnivanja Grada Kastva i svi bivši predsjednici aktiva na što smo izuzetno ponosni, ističe Jardas.

Na akciji darivanja krvi organiziranoj 12. studenoga sudjelovalo je 83 darivatelja te je prikupljeno 70 doza

krvi. Akciji su pristupila tri nova darivatelja - Zrinka Žuža Ljesar, Dalibor Dorinko i Alen Spevan.

Jubilarci su bili: Dina Dežmar i Jasmin Štemberger koji su krv darovali deseti put; Zoran Jardas, Zoran Ravnić i Luka Kurilić dvadeseti; Boris Turak trideseti; Sanjin Milih i Slobodan Rajković četrdeseti put.

Osobe koje su krv darovale više od 50 puta su Sandro Abram sa 73 darivanja, Darko Gašparini sa 78, Arsen Jardas s 91 i Boris Acinger koji je krv darivao čak 113 puta. U grupu onih s preko 100 darivanja ulazi i Sanjin Jelušić.

- Na našim akcijama godišnje prikućimo gotovo 300 doza krvi, a ako svaka doza može spasiti 3 ljudska života lako je izračunati koliko je to ljudi u 30 godina, naglašava važnost ove humane geste. I sam je doista mnogo puta darovao krv ne pitajući se kome i kada će zatrebati.

- Davaoci krvi su svojevrsni ambasadori života. Ne očekuju za to novčanu naknadu, dovoljno je saznanje da pomažu, lijeprijeći i tuda ruka na ramenu, govori

Jardas, otac dviju odraslih kćeri te ponosno ističe kako su oba zeta također dobrovoljni darivatelji. On sam je krv prvi puta dao u vojsku 1990.

Naš sugovornik živi u Jardasima na imanju svojih pradjedova na kojem se sa suprugom bavi vinogradarstvom, a imaju i nešto voćnjaka te vrta. Velika ljubav mu je istraživanje rodoslovja i povijesti Kastavštine o čemu je napisao mnogo tekstova. Nažalost, pored brojnih obveza danas slobodnog vremena za to gotovo i nema.

Obiteljska tradicija

- Kada su počele akcije na terenu, neumorni Tomislav Širola koji me je 'zarazio' doslovno je išao od kuće do kuće i animirao mlade da daruju krv, kaže.

On je tada imao dvadesetak godina i nastavio je redovito sudjelovati u akcijama. Darivatelji krvi bili su također njegov otac, tetka, a nakon njega krenuo je aktivno i mlađi brat.

- Nedavno sam neočekivano počašćen dodjelom jubilarne plakete za iznimani doprinos i nesebično pruženu pomoć u ostvarenju humanitarnih ciljeva Hrvatskog Crvenog križa koju posvećujem svim bivšim i aktivnim darivateljima jer krv se ne može umjetno proizvesti, možemo je jedino drugima darovati, zaključuje Arsen Jardas.

Piše Blanka KUFNER

Usrpnju je na adresi Štivar 4 u Rešetarima otvorena mesnica Davor u kojoj se prodaju samo hrvatski proizvodi. Radi svakodnevno od 8 do 19, subotom od 8 do 14 te nedjeljom od 8 do 12.

Za one koji još ne znaju, u ulici Štivar u koju se ulazi nasuprot pizzerije Bare, ljetos je otvorena mesnica. Vlasnik je Davor Knežević koji je prije toga godinama držao mesnicu na Brajdi, ali je zbog sve slabijeg prometa morao odustati od nekada izuzetno popularne lokacije.

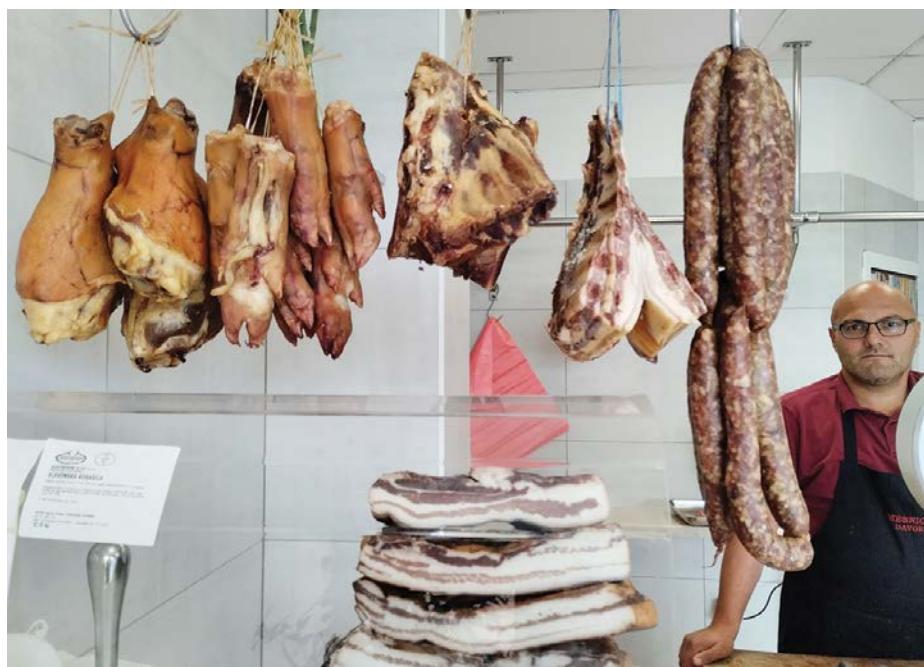
Knežević je dugo vremena bio jedini zakupnik u zatvorenom prostoru paviljona na Brajdi i jedini mesar na tržnici. Nadao se promjeni, ali je s vremenom uvidio da mu upornost nema smisla pa je potražio novu lokaciju - srećom po građane Kastva!

Novi sadržaj u Rešetarima

Potrošači želete hrvatsko meso

OTVARANJE MESNICE DAVOR U REŠETARIMA RAZVESELILO KASTAVCE

Mesar Davor Knežević

- S obitelji živim na Tuhtanima, samo 300-400 metara dalje. U mesnici sam po cijele dane, ali kako je dom blizu, supruga mi donese ručak. Sve ima svoje, podijelio je s nama simpatični vlasnik.

Za sada je zadovoljan, kaže da posluje solidno i da se nema što žaliti. Ima nešto starih klijenata s Brajde koji su

nastavili kod njega kupovati meso, a sve je više također novih iz bliže i šire okolice.

- Ljudi se još uvijek navikavaju na to da imaju mesnicu u susjedstvu, no već imam popriličan broj redovitih kupaca, navodi i dodaje da se "dobar glas daleko čuje" pa svakim danom ima sve više posla.

S dobavom mesa nema nikakvih problema, nastavlja. Meso dolazi s velikih hrvatskih gospodarstava i sva roba je domaća. U Slavoniji se kupuje živo blago, zatim ide u privatnu klanionicu u Vrbovec, odakle mu dva puta tjedno - utorkom i četvrtkom - dovoze meso.

- Eto, imamo junetinu, svinjetinu, teletinu, piletinu iz Međimurja, suhomesnate proizvode..., pokazuje nam.

Pitamo ga što ljudi kažu na cijene?

- Sve je poskupjelo pa tako i meso. Is pada zapravo da je meso još najmanje poskupjelo kada se gleda koliko je išlo gore sve drugo. Trudimo se imati što niže cijene, ali ispod ovoga sada se jednostavno ne može, odgovara.

Plaćanje je moguće gotovinom i karticom, a radno vrijeme je od ponedjeljka do petka 8 - 19, subotom 8 - 14, a od 1. prosinca 2023. nakon dvomjesečne pauze ponovno je počeo raditi nedjeljom kada ga u mesnici možete naći između 8 i 12 sati. Što se tiče radnih nedjelja u 2024. godini, još nisu definirane.

Lokaciju je najjednostavnije opisati na sljedeći način: preko puta pizzerije Bare - pratite putokaze!

- Tko dolazi iz donjeg naselja, prije Bareta skrene lijevo, a tko dolazi iz smjera Drage i Miserkino, malo dalje od Bareta skrene u uličicu desno i vozi do kraja - ne možete propašti, kaže nasmiješeni Davor.

"Zeleni Kastav"

proslavio 7 rođendan

Ustudenom 2016. godine neformalna skupina građana, članova Grupe solidarne razmjene Opatija, organizirala je prvi sajam zdrave hrane pod nazivom „Zeleni Kastav“ u centru grada Kastva - Pod Ložun. Sajam je organiziran uz suglasnost i odobrenje Grada Kastva i TZ Grada Kastva.

„Šefica“ sajma zdravlja i dobre vibre, Irena Kukurin Barić, podsjetila se tog studenog prije sedam godina i iz arhive izvadila objavu.

- Sajam Zeleni Kastav realizirao se zahvaljujući Gradu Kastvu i bivšem gradonačelniku Ivici Lukanoviću, koji je osigurao sve potrebne preduvjete za njegovu realizaciju i odmah prepoznao dobrobiti lokalnog solidarnog partnerstva, a što je nastavio sadašnji gradonačelnik, Matej Mostarac zajedno s djelatnicima Grada Kastva. Veliku podršku pružaju nam TZ Grada Kastva i direktorica Dolores Kukurin, Dječiji vrtić "Vladimir Nazor" i ravnateljica Helena Ninković Budimlija, ravnateljica Osnovne škole "Milan Brozović" iz Kastva, gospođa Sandra Krpan s učiteljicama, lokalni župnik vlč. Franjo Jurčević, te Branko Jani Kukurin i njegov "Kukifoto".

Hvala Andreji Ratković koja je organizirala prvih osam sajmova!

Hvala Marinu Rančiću i Bistrou "Loža" koji nas je pratio godinu dana s ponudom organske hrane, kao i renomiranom glazbeniku Damjanu Grbcu, koji nam pomaže glazbenim ugođajem.

Svi ovi istaknuti pojedinci lokalne zajednice također volontiraju na sajmu i s nama ostvaraju njegovu dodanu vrijednost. Ovoj grupi pridružili su se dječji vrtići "Kockica" i "Poneštrica" te Osnovna škola "Drago Gervais". Hvala velika svima!

Kakve su to delicije nastajale pred očima posjetitelja!

Doris Vlah i Irena Kukurin Barić

Zeleni Kastav u jesenskom izdanju

Ponuda prilagođena sezoni

Na entuzijazmu i neumornoj upornosti zahvaljujemo volonterima Grupa solidarne razmjene (Drenova, Istok, Zapad i Opatija), koji svojim volonterskim zalaganjem već godinama omogućuju da danas naši uzgajivači na tijednoj bazi hrane više stotina obitelji iz ovoga kraja.

Sedmi rođendan proslavljen je uz gostovanje opatijske masterchefice Doris Vlah koja je na Fortici pripremala ukusne deli-

cije od svježih namirnica izlagiča kojih Zeleni Kastav ima 50-ak u svojoj bazi. Tradicionalno bogata ponuda sezonskog svježeg voća i povrća, meda, prerađevina, kozjih, ovčjih i kravljih sireva i prerađevina, kokošjih jaja, brašna i žitarica privlači kupce, a sajam je i prešao granice grada Kastva te gostuje i u drugim mjestima.

Zelenom Kastvu želimo još puno uspješnih godina!

UKastvu je 6. listopada 2023. godine održana 12. Nacionalna konferencija o sigurnosti i kakvoći pčelinjih proizvoda, tradicionalno okupljanje stručne, znanstvene i proizvođačke zajednice na temu sigurnosti i kakvoće pčelinjih proizvoda. Ovoga puta tema je bila "Propolis i zdravlje".

Izvanredni profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, Dražen Lušić, naglasio je da se radi o prvoj specijaliziranoj konferenciji ove tematike. Uz med i druge pčelinje proizvode, propolis naime sve više dobiva na važnosti, pogotovo kod osoba s određenim zdravstvenim problemima.

- Propolis čovjek u laboratoriju nije uspio replicirati i usudio bih se reći kako se radi o proizvodu koji je tijekom povijesti stekao skoro pa božanski status, istaknuo je Lušić.

O ovom fantastičnom pčelinjem proizvodu na konferenciji se raspravljalo ne samo s aspekta proizvodnje, već i s aspekta analitike, bioloških učinaka, stavljanja na tržiste, regulacije, trošarinskih pitanja i ostalog.

Naziv dolazi iz starogrčkog, a nastao je kao spoj prefiksa 'pro' što znači ispred, i 'polis' što znači grad, te je poznat i kao pčelinje ljepilo. Ljudi su davno uvidjeli da ga pčele koriste za pregradnju svojih unutrašnjih struktura zajednice, te kako njime zatvaraju pukotine unutar košnica. Najvažnija uloga ipak mu je dezinfekcijska unutar pčelinje zajednice, istaknuto je na konferenciji.

- Zaključak je da će biti teško specificirati točan sastav i standardizirati propolis, ističe profesor Lušić. Riječ je, naime, o proizvodu koji ima vrlo složeni sastav, ovisno o tome gdje je proizведен, kada i od čega, odnosno iz kojeg botaničkog izvora.

Propolis doista pomaže

Iz suživota pčela i ljudi koji traje više tisuća godina, uočeno je da propolis doista pomaže živim bićima.

- Dosta je govora o njemu kao lijeku, čak i antibiotiku, što je totalni 'non-sens', jer da bi se nešto zvalo lijekom, mora biti standardizirano, s egraktino

Kastav uvijek rado ugosti ovu lijepu mednu priču

Piše Blanka KUFNER

ODRŽANA PRVA SPECIJALIZIRANA KONFERENCIJA NA TEMU PROPOLISA I ZDRAVLJA

Dražen Lušić otvara konferenciju o propolisu

Neraskidiva veza Kastva i pčelarstva

određenom koncentracijom i učincima u ovisnosti o koncentraciji. Ovdje to nije slučaj. No, s druge strane svjedočimo, a što i znanost dokazuje, o biološkim učincima propolisa, zaključuje Lušić. Regulatori na europskoj razini odlučili su ga staviti u kontekst dodataka prehrani, dodaje.

Predsjednik pčelarske udruge Pčela iz Šibenika, Žarko Peran, navodi kako je propolis toliko kvalitetan i blagotvoran da sa stanovišta pčelara znanstvena istraživanja i standardizacija nisu od prevelike važnosti, već je bitno da ga čovjek u svojoj dobroj pčelarskoj praksi na kvalitetan način prikupi, obradi i stavi na tržiste.

Na izlaganjima se čulo da propolis sadrži 50 posto smole, do 35 posto pčelinjeg voska, 10 posto eteričnih ulja, 5 posto cvjetnog peluda te brojne ostale sastavnice u niskim koncentracijama: vitamine, minerale, organske kiseline, polifenole i najvažnije - flavonoide.

Flavonoidi su pigmenti prisutni u voću, povrću, cvijeću i kori drveća. Bogati su antioksidansima te djeluju antibakterijski, antivirusno i protuupalno, te su upravo oni u najvećoj mjeri zaslužni za ljekovito djelovanje ovog jedinstvenog pčelinjeg proizvoda.

Profesor Lušić je spomenuo da se ne može niti približno znati koliko ga se godišnje u svijetu proizvede pa taj podatak nije poznat niti za Hrvatsku.

Zanimljivo je kako u odnosu na med, kao najzastupljenijeg pčelinjeg produkta, kada je

riječ o proizvodnji propolisa, nema mogućnosti krivotvorena. Dakle, nešto kao lažni propolis ne postoji, istaknuto je na konferenciji.

Izazovi pčelarenja

Problem s kojim se susreću pčelari koji se bave njegovom proizvodnjom, prvenstveno je vezan za trošarine koje povećavaju ukupnu cijenu, jer se u procesu proizvodnje koristi alkohol.

- Problem je nabava alkohola. Teško je do njega doći i to što su uvedene velike trošarine pa je skup. Nakon što se otopina propolisa u alkoholu stavi na tržiste, on ponovno podliježe novim trošarinskim davanjima, a što ga čini još skupljim potrošaču, naglasio je Nedjeljko Mrakovčić, predsjednik udruženja pčelarskih udrug PGŽ-a, Primorsko-goranskog pčelarskog saveza (UPU PGŽ) i predsjednik Udruge pčelara Kadulja otok Krk.

Dodata je kako su pčelarima općenito najveći problem klimatske promjene koje su očigledne.

Ravnatelj Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo PGŽ-a, docent Željko Linšak, također smatra kako je možda najbitnije reći kako, definitivno u svim segmentima okoliša primjećujemo da dolazi do klimatskih promjena.

- Kako te promjene evidentiramo u okolišu, tako ih evidentiramo i u živim bićima, pritom

trenutno prvenstveno mislim na pčele, a posljedično i njihove proizvode, kazao je. Smatra da se svi moramo prilagoditi klimatskim promjenama, usporiti ih koliko možemo, kontrolirati koliko je moguće i nažalost, pripremiti se i smanjiti potencijalni rizik.

Značaj konferencije

Organizatori konferencije odlučili su da se ove godine program odvija u tzv. hibridnom formatu, fizički, ali i putem Zoom platforme.

- S organizacijske razine smo vrlo zadovoljni jer brojnost sudionika ukazuje na to kako ova konferencija dobiva na značaju te s entuzijazmom idemo dalje. Sljedeće godine planiramo obraditi temu pojave meduna i rijetkih vrsta meda, otkrio je profesor Lušić.

Nacionalna konferencija postala je tradicionalni skup, jedinstven po tome što se na jednom mjestu sastaju predstavnici primarne pčelarske proizvodnje i pčelarske znanosti.

Po brojnosti sudionika i kvaliteti sadržaja, dobila je status najvažnijeg godišnjeg okupljanja proizvođačke, stručne i znanstvene zajednice na nacionalnoj razini, uz sudjelovanje uglednih gostiju iz Hrvatske i inozemstva.

Na konferenciji se susreo pčelarski sektor sa strukom, znanosću, potrošačima, upravnim sektorom, regulatorima, i kad se to sve stavi na jedno mjesto, ispadne jedna dobra priča

Vrijedna ekipa organizatora konferencije

Ovo je bila jedna od najuspješnijih, ako ne i najuspješnija konferencija, ne samo s organizacijske razine, već i onoga što se moglo čuti na izlaganjima i u raspravama, smatra Lušić.

- Prvi puta smo imali zastupljene znanstvenike sa sva četiri najveća hrvatska sveučilišta, plus sa znanstvenih instituta. Dakle, tu je osim akademске zajednice bio realni sektor, farmacija, bilo je također sudionika iz upravnih struktura te brojni pčelari, od profesionalca do hobista, naglašava.

Na konferenciji se susreće pčelarski sektor sa strukom, znanosću, potrošačima, upravnim sektorom, regulatorima, i kad se to sve stavi na jedno mjesto, ispadne jedna ovako dobra priča, zaključuje profesor.

Veza Kastva i pčelarstva

Grad na brege odavno je poznat kao autentičan gradić bogate tradicije, povijesti i umjetnosti. U novije vrijeme, to je mjesto koji hrabro prilivača suvremene trendove postajući gradom progresivnih ideja i uspješnog poslovanja, ističe profesor Lušić.

Svoju povezanost sa pčelarstvom i pčelinjim proizvodima, baštini kroz odredbe osnivačkog statuta, poznatog Zakona kastafskega koji datira iz 1400. godine - na hrvatskom jeziku.

Njime su još tada bili jasno regulirani odnosi u pčelarstvu, ali i tržišno pozicioniranje sektora u društvenoj zajednici. Na taj je način dana javna forma značaju pčelarske djelatnosti za gospodarstvo ove napredne zajednice. Sličnu važnost ima i danas.

Održano je ukupno devet predavanja te tri rasprave. U uvodnom izlaganju, naziva 'Propolis - lijek, hrana ili lijepa priča?' Dražen Lušić predstavio je temu te se općenito osvrnuo na 'zdravstveno-komercijalnu' problematiku vezanu uz ovaj specifični proizvod.

Profesorica Ivana Flanjak s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Osijeku pojasnila je tehnike ekstrakcije propolisa s osvrtom na utjecaj na kvalitetu, sastav i biološku aktivnost. O izazovima uređenja tržišta izlagao je potom Mario Vujić iz Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Profesorica Lidija Svečnjak s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorila je o kemijskoj karakterizaciji i varijacijama u sustavu različitim tipova propolisa s područja RH. Prorektor za znanost Sveučilišta u Splitu, profesor Igor Jerković, putem Zoom platforme je izlagao o kemijskim markerima i bioaktivnim spojevima.

Docent Karlo Jurica iz Ministarstva unutarnjih poslova i predavač na Veleučilištu kriminalistike i javne sigurnosti, održao je predavanje o sustavima zaštite hrane kao alatima za sprječavanje kriminaliteta povezanog s hranom.

Ivan Bračić iz tvrtke PIP d.o.o. govorio o propolisu s osvrtom na deklaraciju i marketing, a profesorica Ivana Tlak Gajger s Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu opisala je mehanizme antimikrobnog djelovanja propolisa.

Mateo Jakac iz Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije i doktorand na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci održao je prezentaciju o biološkim učincima etanolnog ekstrakta propolisa.

Vodena degustacija uniflornih medova

Drugog dana konferencije, u subotu, održana je peta po redu manifestacija pod nazivom Zeleno-plava pčelarska orientacija, mjesto susreta pčelarskog i proizvođačkog sektora s potrošačima svih razina.

Ovo događanje ima primarni cilj definirati pčelarske sličnosti primorske i kontinentalne Hrvatske, a organizatori su pripremili vođenu degustaciju uniflornih medova podrijetlom iz primorske i kontinentalne Hrvatske.

Bila je podijeljena na tzv. plave i zelene stolove, kako bi se sustavno prikazala regionalna zastupljenost medne Hrvatske - od Baranje do Hrvatskog zagorja, Gorskog kotara i Like, te od Istre do Konavala.

Posebni značaj dodijeljen je tzv. crnom stolu koji je bio rezerviran za prikaz i demonstraciju najčešćih patvorina meda - ono što zapravo nije med.

**GRAD KASTAV NASTAVLJA
S PRUŽANJEM POTPORA
PODUZETNICIMA**

Grad Kastav je u 2023. godini nastavio s pružanjem potpora poduzetnicima kroz Program de minimis potpora za razvoj malog gospodarstva. Ove godine je u proračunu osigurano 50 posto više sredstava za bespovratne potpore u odnosu na proteklih pet godina, koliko se dodjeđuju bespovratna sredstva, odnosno ukupno 20.000 EUR, dok je za mjeru subvencioniranja kamata na poduzetničke kredite utvrđen kreditni potencijal u iznosu 800.000 EUR.

Dodijeljeno 18 potpora poduzetnicima

Piše Martina VOŠTIĆ

Program potpora se nastavlja i u 2024. godini, a objava javnog poziva se planira u prvom kvartalu

Najveći interes za sufinanciranje nabave opreme i strojeva

Pored mjera 1. Subvencioniranje inicijalnih troškova pokretanja gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika, 2. Sufinanciranje nabave i ugradnje opreme i strojeva i 3. Subvencioniranje uvođenja IT sustava i aplikacija u poslovanje uvedene su i dvije nove mjere: 4. Subvencioniranje troškova izrade projektnih prijedloga za sufinanciranje iz fondova Europske unije i nacionalnih programa i 5. Subvencioniranje troškova izrade glavnog projekta sunčane elektrane.

Kroz navedene mjere dodijeljeno je ukupno 16 potpora, a najveći interes je bio za mjeru Sufinanciranje nabave i ugradnje opreme i strojeva te Subvencioniranje uvođenja IT sustava i aplikacija u poslovanje.

Grad je nastavio dobru suradnju s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak te su poduzetnici mogli realizirati kredit izravno putem Hrvatske banke za obnovu i razvitak ili putem poslovne banke kroz tri HBOR-ova programa:

1. Poduzetništvo mladih, žena i početnika
2. Investicije privatnog sektora te
3. Obrtna sredstva

Dva su poduzetnika ostvarila potporu u vidu suvencije kamate u visini 2,0 postotna poena kroz program Investicije privatnog sektora, jedan za nabavu strojeva, a drugi za kupnju poslovnog prostora.

Od 2018. godine do danas poduzetnicima su dodijeljene 84 potpore kroz bespovratna sredstva te je 18 poduzetnika dobilo potporu u vidu subvencije kamate na poduzetničke kredite.

Program potpora se nastavlja i u 2024. godini, a objava javnog poziva se planira u prvom kvartalu.

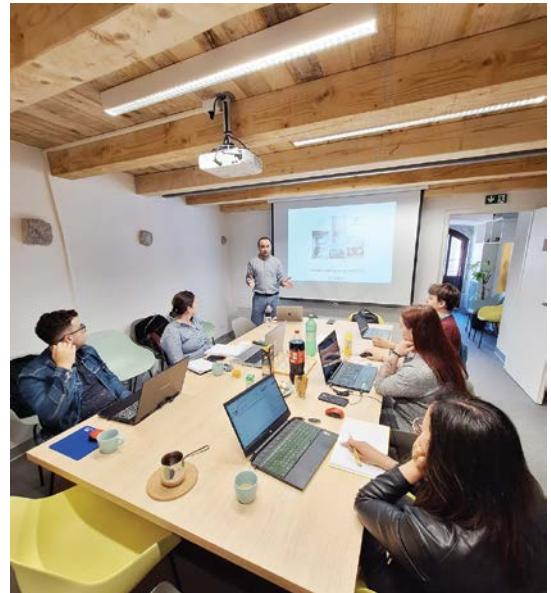
USKORO ZAVRŠAVA TREĆI CIKLUS PROGRAMA U PODUZETNIČKOM INKUBATORU

KASPI novi dom mladih poduzetnika

Tijekom ove godine održavao se treći ciklus programa poduzetničkog inkubatora KASPI. U program je ušlo devet hrabrih mladih poduzetnika i poduzetnica koji su imali priliku razvijati svoje poslovne ideje uz pomoć sjajnih mentora iz privatnog i javnog sektora, te uz podršku Grada Kastva. Nakon uspješnog završetka svih etapa inkubacijskog programa, troje najuspješnijih poduzetnika i poduzetnica primit će svečana priznanja na posljednjem ovogodišnjem KASPI događanju. Riječ je o

Karlu Džafiću koji je razvio inovativni proizvod robotskog čišćenja plovila, Andrei Načinović koja je usavršila svoju informativnu platformu Avanture malih okica, te Ani Kovačević koja je unaprijedila svoj koncept virtualne OPG tržnice.

Uredski prostor K2 od ove jeseni koriste dvije mlade poduzetnice, koje su osvojile najveći broj bodova na javnom natječaju za davanje u zakup. Tvrta Trampi projekt d.o.o. i obrt za poslovne usluge Bee Asista postali su ovime dio rastuće poslovne zajednice

Nagradit će se najbolje poslovne ideje

koja se stvara oko poduzetničkog inkubatora u staroj gradskoj jezgri Kastva.

Novi natječaj za četvrti ciklus programa poduzetničkog inkubatora KASPI bit će objavljen početkom iduće godine.

NOVA SURADNJA Radni sastanak u Trstu

Pročelnik Krešimir Vidović na sastanku u Trstu

U rujnu ove godine, zaposlenici koji koordiniraju rad poduzetničkog inkubatora KASPI Gradskе uprave Grada Kastva, te predstavnik treće generacije polaznika i polaznica inkubacijskog programa KASPI-ja, posjetili su Urban Center di Trieste, gdje su na radnom sastanku definirali mogućnosti buduće suradnje između Kastva i Trsta, odnosno između njihovih poduzetničkih inkubatora. Na radnom sastanku predstavljeni su programi i dosadašnji rezultati inkubacijskog programa, ali i strateški projekti u Kastvu, s obzirom da je Urban Center di Trieste dio velike mreže privatnih i javnih subjekata na području Milana, Venecije i Trsta.

T R A Ž I T E P R O S T O R Z A R A D ?

Nudimo sjajne uvjete za rad u novouređenom prostoru usred stare gradske jezgre Kastva.

KONFERENCIJSKA SOBA

Prostorija za sastanke namijenjena za održavanje poslovnih sastanaka, edukacija, radionica i prezentacija.

1 sat = 3,98 EUR
(s PDV-om)
1 dan = 19,91 EUR
(s PDV-om)

UREDSKI PROSTOR

Uredski prostor standardnog tipa sadrži 2 radne jedinice, a prostorija je opremljena uredskom opremom.

Radnu jedinicu moguće je iznajmiti na razdoblje od godinu dana putem javnog natječaja.

COWORKING PROSTOR

Radni prostor otvorenog tipa bez pregrada, kojeg je moguće koristiti i za manje radionice ili sastanke.

Cijena radne jedinice:
1 sat = 1,33 EUR
(s PDV-om)
1 dan = 6,64 EUR
(s PDV-om)

091 222 0700
091 323 7632
info@kaspi.hr
www.kaspi.hr

Zdravica za dobar početak

Niki Peršić i subota za pamćenje

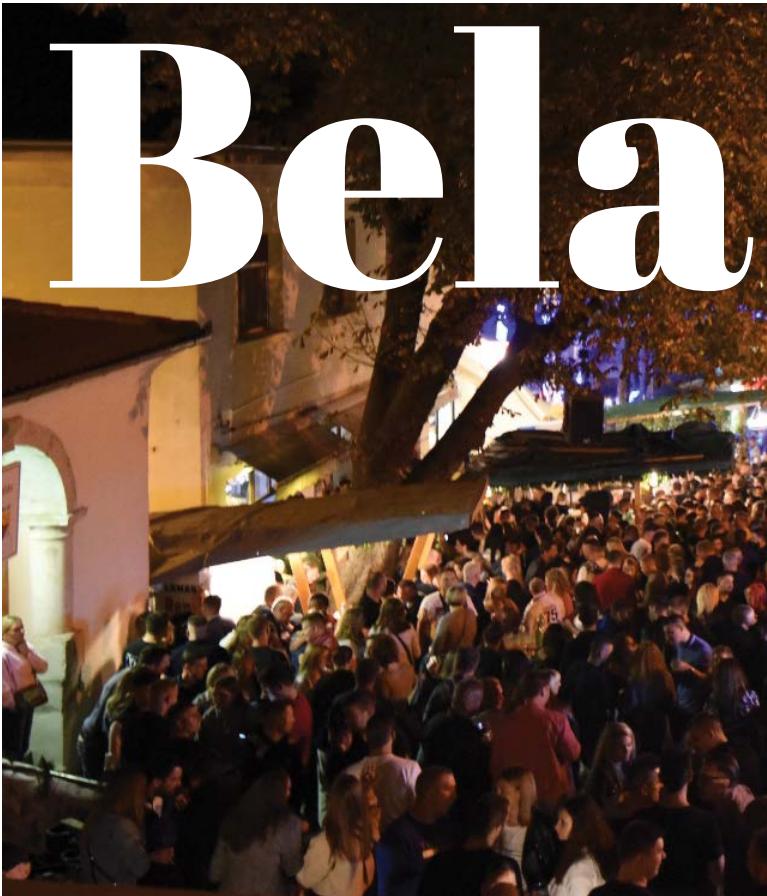
Uvijek rado videni Gustavi

S promocije Zbornika Kastavštine

TRI PREDIVNA DANA
NAJVEĆE KASTAVSKE
MANIFESTACIJE

Suncem okupana

Kako nadmašiti Belu nedeju 2023. i tri predivna, skoro ljetna dana puna sunca, topline i rijeke radosnih ljudi!? Najpoznatija fešta u čast mladom vinu ponovno je nadmašila sva očekivanja organizatora i u Kastav dovela na tisuće posjetitelja koji su uživali u bogatom programu, odličnim koncertima, eno i gastro ponudi i svemu onom što Belu nedeju čini jednom i jedinstvenom.

A „vavek nova štorija“ uvijek donese taman onoliko novih saržaja da osvježi uhodanu priču i tradicionalnu kastavsku feštu o kojoj se govori danima pa i mjesecima pa skoro do nove Bele nedeje. Dobra energija druženja, nazdravljanja, zagrljaja, pjesme i plesa ostaje još dugo u svima nama, a grad okupa sjajem koji Kastvu s lica briše godine.... sve one i od prije Zakona kastafskega.

Predivna Crikvina i Festival vina

Najbolje su s čokoladom

nedeja

Kastav puca po šavovima

Neki uživaju, neki komać uče

Najbolje su s čokoladom

Veselo i raspjevano

Zokijeva prava domaća oštarija na Crekvine

Jedna riječ je dovoljna - Infinity

A ove smo godine imali bogatu sajamsku ponudu OPG-ova, drvenih rukotvorina, nakita, igračaka, odjeće... Va Kastav na samanj pohrlili su mnogi, neki jednom, a neki i sva tri dana, sve do posajmice u očekivanju nižih cijena.

Najmlađi su imali puno zabave u lunaparku u kojem se čekao red za kupnju žetona. Bilo je tu i predstava, uličnih izvođača, izložbi, radionica... puno razloga za bezbroj šetnji zgorun pa zdolun.

Uz belicu kastavskih vinara, Udruženje Kvarner Wines na trgu Crikvina opet je organiziralo odličan Festival vina CrekVINA na kojem su se predstavile sve članice Udruženja: OPG Ružić Zvoneća, Plovanić vina Kastav, Vinska

Mlado vino i muzika - dobitna kombinacija

Daniel i Klaudija Beni

Predsjednik u obilasku Crekvine

Milanović pohvalio napredak vinarstva i vinogradarstva

Predsjednik Republike Zoran Milanović tradicionalno se priključio obilježavanju Bele nedeje, istaknuvši da se ovakvim događanjima čuvaju tradicija i korijeni kraja.

Sudjelujući u programu Pozdrav Beloj nedeji, Milanović je istaknuo kako je u proteklih 15-ak godina, od njegovog prvog dolaska na manifestaciju ostvaren veliki napredak, prije svega u kulturi uzgajanja vinove loze, čuvanja, proizvodnje i stavljanja na tržište vina. To je središnja tema ove manifestacije, a pokazuje napredak i ovog kraja i cijele zemlje, rekao je.

– Cijela zemlja je napredovala. Možemo se ljutiti i prigovarati, imamo deformitete koje moramo ispraviti jer

ćemo inače nastaviti rasti u krivom smjeru, ali se stvari ipak mijenjaju. Ljudi iz cijele zemlje, pa tako i iz ovog kraja, odlazili su u svijet. No, mnogi su ostajali, gradili ovaj kraj i čuvali tradiciju, ocijenio je predsjednik.

Brojne okupljene su pozdravili i kastavski gradonačelnik Matej Mostarac i primorsko-goranski župan Zlatko Komadina.

U programu Pozdrav Beloj nedeji sudjelovali su Glazbeno društvo Spinčići Kastav, DVD Kastav, sopci, KUD Učka Matulji, Mješoviti pjevački zbor Sempre Allegro Rijeka i učenici Osnovne škole "Milan Brozović" Kastav te članovi Bratovštine Hrvatskih vinских Vitezova Viteški stol Kastav.

kuća Pavlomir Novi Vinodolski i iz Vrbnika s otoka Krka PZ Vrbnik, Gospoja, Kuća vina Ivan Katunar, Katunar Estate Winery, Vinarija Šipun i Vinarija Gospoja. Na CrekVINI se moglo kušati i vina članova Udruge Belica, a kako bi pojčali eno iskustvo Kvarnera svoja su vina ponudili Vina Kapić i Vina Rumac iz Matulja, Karleuša Wines Vin de Garage iz Rijeke i Vina Herman iz Kolavića, dok je za destilate, rakije i likere bila zadužena destilerija Suza iz Bregi. Iz vinske regije Hrvatska Istra i Kvarner prisutni su bili Vinarija Boškinac, a iz Istre IQ klaster s proizvodima koji nose oznaku Istarska kvaliteta i vinarije Bažon, Prskalo i Brčić. Vina iz ostalih krajeva hrvatske predstavila je MD Group distribucija vina, Mlađenić vina i Kutjevo.

Na trgu Lokvina smjestila se pozornica s programima, predstave i radionice za djecu te bogata ugostiteljska ponuda, a glavnina gastronomске ponude bila je na Fortici.

Glavna pozornica ove je godine bila na potpuno novoj lokaciji iako je suditi po pohvalama, najboljoj do sad. Otvorilo se time i nešto novog prostora za publiku pa je prema procjenama policije subota navečer srušila sve rekorde. Ili kako nam je došapnuo jedan posjetitelj u prolazu: „Ne diži ruke jer ih više nećeš spustiti!“.

Na koncertnoj pozornici izmjenjivali su se mnogi, a večernji programi bili su rezervirani za Koktelse i SuperCover Band&Daniel Beni, Gustafe i Grooverse i Maura Staraja i Infinity Band Croatia.

Organizatori i ove Bele nedeje bili su Grad Kastav i Turistička zajednica Grada Kastva uz visoko pokroviteljstvo predsjednika Republike Hrvatske Zorana Milanovića i podršku brojnih sponzora.

I ovom prilikom zahvaljujemo se svima koji su na bilo koji način sudjelovali u ovoj predivnoj manifestaciji kojoj se beskrajno veselimo i u 2024. godini!

Vidimo se va Kastve na Beloj nedeji od 5. do 7. listopada!

Harmonikaši škole Nike Polessa

Ulični zabavljači

Susret na Beloj nedeji

Zanimljiva izložba u muzeju

Pezinarska gospoda

Bilo vavek veselo i Klapa Kastav

Belu nedelu otvorili “Mač(š)ka i zec”

Ovogodišnju Belu nedelu otvorila su djeca. Polaznici odgojno-obrazovne skupine “Lumbrelice” kastavskog Dječeg vrtića “Vladimir Nazor” bili su glavni akteri otvorenja manifestacije koja je započela predstavljanjem njihove slikovnice “Mač(š)ka i zec”. Slikovnica je rezultat istoimenog projekta koji se realizirao tijekom prošle pedagoške godine, a uz djecu u njemu su sudjelovali i roditelji te odgajatelji. Sve se odvijalo pod palicama voditeljica projekta Ane Kinkela i Maje Ljubičić, a glavnou su ulogu u svemu imali najmlađi Kastavci. Oni su istraživali, osmislili priču, napravili ilustracije, a rezultat je razigrana izvrnuto-obrnuta slikovnica.

– Izvrnuto-obrnuta, jer se čita samo desna strana slikovnice, a kada se dođe do kraja slikovnica se izvrne i obrne te počinje druga verzija priče pisana na kastavskom govoru, dok je prvi dio na književnom standardnom jeziku. Tako “Mačka i zec” postaje “Maška i zec”. To je priča koja je namijenjena djeci od djece i svima koji njeguju dijete u sebi, a pomaže u razvijanju tolerancije i prihvata-

čanju te uvažavanju različitosti. Poučava i nenasilnom rješavanju sukoba. Uz tiskanu verziju napravili smo i digitalnu pa je to multimedijalni projekt, a prije tiskanja slikovnice posjetili smo i Novi list kako bi djeca vidjela proces tiskanja knjiga, objasnile su voditeljice projekta.

Slikovnica je nastajala šest mjeseci, a osmislila su je djeca u dobi od dvije i pol do sedam godina. Svatko je dijete autor jedne ilustracije priče koju su u cijelosti osmislili sami, a suradnici su Smiljan Grbac, Ana Barišić, Cvjetana Miletić, Matea Stepčić i Hani Mohorovičić Srdoč.

Izražavajući zadovoljstvo što su upravo djeca sa slikovnicom “Mač(š)ka i zec” otvorila Belu nedelu kastavski gradonačelnik, Matej Mostarac, istaknuo je da je ta trodnevna manifestacija tradicionalno započinjala izložbom Udruge Belica. Prvi dan trodnevne manifestacije predstavljen je i XXV. Zbornik Kastavštine te je u Muzejskoj zbirci Kastavštine otvorena izložba o povijesti vina i vinarstva na području Slovenije i Hrvatske, a predstavljena je i povijest vinarstva u Kastavštini.

I metla sope na Beloj nedje

Likovna radionica Savjeta mladih grada Kastva

Ljetne temperature i sladoled

Od štanda do štanda

Vrijedna ekipa koja je izradila slikovnicu

ČAK STOTINU PRIJAVA ZA ČITANJE NA ŠKOLSKOJ ČA-ČITALNICI

Piše Patrizia CHIEPOLO

Aurora Travalja čitala je tekst svoje none, Jadranka Cetina

Najmladji čuvari dragog nam „ča“

Projekt ČA-čitalnica nastao je 2016. godine u Kastvu kao međugeneracijski projekt natjecanja u interpretativnom čitanju na čakavskom jeziku. Tri kastavske učiteljice, tri autorice projekta (Dragica Stanić, Karmen Šimetić, Dubravka Uroda) već tada su imale viziju u kojoj ČA-čitalnica neće ostati samo jedan od načina obilježavanja vrijednog jubileja 150 godina kastavske Čitalnice, nego da će se nastavljati i popularizirati domaću riječ

Karmen Šimetić i Dubravka Uroda

Nagradeni učenici

U kategoriji 1. i 2. razreda nagrađeni su:

1. Darian Polić, 2. b (mentorica Đurđica Pilepić), tekst: Drago Gervais Pipa
2. Roko Kalčić, 1. c (mentorica Nina Bjelić), tekst: Ivana Sušanj: Kamići va postole (iz zbirke Čakavčići pul Ronjgi)
3. Tias Perhat, 2. b (mentorica Đurđica Pilepić), tekst: Berto Lučić Školska klupa

U kategoriji 3. i 4. razred nagrađeni su:

- 1 Mateo Saršon, 3. a (mentorica Marica Jurić), tekst: autor nepoznat, Koza
2. Mauro Poščić, 4. b (mentorica Doris Grgas-Ostro), tekst: Dragica Stanić, Va strahe su vele oče
3. Sara Radetić, 3. a (mentorica Marica Jurić), tekst: Dragica Stanić, Va strahe su vele oče

U kategoriji učenika od 5. do 8. razred nagrađeni su:

1. Lora Milić, 6. b (mentorica Karmen Šimetić), tekst: Lora Milić, Tako ča z nas danas?
2. Aurora Travalja, 8. b (mentorica Jadranka Cetina), tekst: Jadranka Cetina, Ča ču bit
3. Sofia Midžić, 5. b (mentorica Karmen Šimetić), tekst: Ivanka Glogović Klarić, Ji i Ča je to

Sofia Midžić, Aurora Travalja i Lora Milić - nagradene učenice u kategoriji od 5. do 8. r.

Mauro Poščić, Sara Radetić i Mateo Saršon, nagrađeni u kategoriji 3. i 4. r.

među svim generacijama. Svoj pogled i nadu u velikom su dijelu usmjerile na djecu i mlade.

Osam godina nakon početka, pod nazivnikom ČA-čitalnica zabilježeno je 20 različitih manifestacija čitanja čakavskih tekstova, a ono što osobito veseli, već treću godinu održava se u Osnovnoj školi „Milan Brozović“ u Kastvu. Pod motom Nek' ti riječ ne bude strana(c), kao dio obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige 2023., za organizaciju i provedbu programa pobrinula se jedna od autorka, a odnedavno i školska knjižničarka, prof. Karmen Šimetić. Projekt se provodi uz financijsku podršku Grada Kastva, ali i uz punu podršku ravnateljice Hedi Blašković te brojnih učiteljica o čemu najbolje govori broj prijavljenih – njih čak stotinu poslalo je svoju prijavnicu za izražajno čitanje čakavskih tekstova naglas!

Ovogodišnja je ČA-čitalnica održana 14. studenog, a za tešku zadaću vrednovanja čitača u tri kategorije zaduženi su bili članovi povjerenstva ČA-čitalnice: profesorica hrvatskog jezika i književnosti u OŠ „Sv. Matej“ Viškovo i radnja voditeljica Nina Dukić Srok, diplomirana knjižničarka Verena Tiblija iz Gradske knjižnice Rijeka, profesorica hrvatskog jezika i pedagogije Jasna Bičanić, asistentica na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Rijeci te vršni poznavatelj čakavskog jezika, autor Slovnice kastavskoga govora, profesor Smiljan Grbac.

Za veselo ozračje pobrinuli su se učenici Glazbenog odjela Moreno Srok, Frano Lučić, Andre Poropat i Patrik Simčić koje su za ovu prigodu pripremili mentor Mihalj Ivković i voditeljica Glazbenog odjela Tajana Dukić.

Učiteljica Irena Šimac, prof. informatike, i učenica Dana Trinajstić pripremili su zahvalnice i pohvalnice i logo ČA-čitalnice. Svaki čitač, osim zahvalnice, dobio je i slatki poklon i straničnik – učenički rad s glagoljskim natpisom.

Jubilarna 20- ČA-čitalnica za odrasle

Veliki interes publike za 20. jubilarnu ČA-čitalnicu

Ukastavskoj Gradskoj vijećnici održala se jubilarna 20. ČA-čitalnica za odrasle kojoj su također prisustvovalo začetnice ove manifestacije Dragica Stanić, Karmen Šimetić i Dubravka Uroda.

Organizirale su je Klub prijatelja knjige Udruge umirovljenika i starijih osoba Kastav na čelu s Jadrankom Cetina i uz podršku Grada Kastva.

Na manifestaciji su čitali Marina Česen, Dalibor Škrinjar, Nadija Škerjanc, Klara Lazar,

Tereza Duraković, Ivanka Grbčić, Ivana Sablić, Neven Barac te Ivana Cetina, a događaj su uveličali i gosti, Duško Jeličić i grupa Bonaca, zatim Mia Radnić, Lucija Mijanović i Franko Travalja, gitaristi Glazbenog odjela pri OŠ »Milan Brozović« s profesorom Antonom Radnićem te učenice kastavske osnovne škole i članice čakavske gru-

pe Žvejarini Aurora Travalja i Nina Ravnica.

U programu su nastupili i Vlasta Sušanj Kapičeva, Radovan Tadej i Zuhra Bukovac.

Svi sudionici su dobili zahvalnice, a Jadranka Cetina je pozvala sve one koji su čitali na događaju da pošalju svoje neobjavljene tekstove da se napravi brošura.

Maja Šikić, prof. likovne umjetnosti i kulture, pripremila je umjetničke radevine učenika – drveni znak ČA i grafiku s motivom Kastva - za poklon nagrađenim čitačima i članovima Povjerenstva. Doprinos vizualnoj prepoznatljivosti ovog sve omiljenijeg projekta istaknut je i izradom platnenih eko vrećica s porukom Volin domaću besedu! Čuvan naše ČA! A da bi o njemu ostao medijski trag brine se dipl. učiteljica Iva Orlić, velika njegovateljica medijske kulture, koja ove godine o Čitalnici sa svojom skupinom KA-dar priprema radijsku emisiju.

- Naravno da je ČA-čitalnica teško zamisliva bez spominjanja imena Dragice Stanić, neumorne čuvarice dragoga ča, pa je i više nego primjereni da su upravo njezine Štorije z Kastafšćini i okole nagrada za najuspješnije. Također veseli da se polako ostvaruje još jedna njezina želja – da se što više piše i govori na domaćem zajike, da se njeguje zavičajni jezik - jer se sve veći broj mlađih čitača predstavlja autorskim tekstovima, a u projekt se uključuju i izvorni i neizvorni govornici čakavskoga jezika. Osim Dragice Stanić, posebna gošća Čitalnice bila je Vlasta Sušanj Kapičeva, književnica i velika promotorica čakavštine, ovogodišnja dobitnica Književne nagrade Drago Gervais za zbirku čakavske poezije „Krunica“ od versi.

Velika je ljubav uložena u ovaj projekt i to se osjeti. Svaki put ČA-čitalnica

Alfa i omega čitalnice - Dragica Stanić

nica kao svojevrsni vremeplov odašilja sve sudionike i publiku u neko sretnije vrijeme u kojem nema loših vijesti, briga ni strahova. Osim antologijskih tekstova već poznatih čakavskih autora, onih tradicionalnih vezanih uz rodni kraj i legende, moglo se čuti tekstove koji su svojom tematikom aktualni i bliski sadašnjem trenutku. ČA-čitalnica tako spaja ono tradicionalno i s vremenom, njeguje zavičajnost, ali ona je i puno više od toga. Uvježba-

Velika je ljubav uložena u ovaj projekt i to se osjeti. Svaki put ČA-čitalnica kao svojevrsni vremeplov odašilja sve sudionike i publiku u neko sretnije vrijeme u kojem nema loših vijesti, briga ni strahova

vajući vještinu govorenja i čitanja, djeca razvijaju samopouzdanje u javnom nastupu. I bez obzira na ono nešto slatke treme pred nastup, kada zazvoni čakavška beseda u praporcima dječjih glasova, kada se razliju melodije harmonike, a oduševljenje zapleše na dlanovima spremnim uzvratiti za taj doživljaj – tada je glavni cilj ČA-čitalnice ispunjen. Iako je ukupno devet nagrađenih, nitko nije izašao bez osmijeha. Svi na kraju osjećaju da su jednaki u nečemu vrijednom i velikom. I sasvim su u pravu. Njima rijeka čakavske riječi i dalje radosno teče i razlijeva se domovima, šumom i ulicama dragoga grada na brege. A voda je, to dobro znamo, život, izjavile su Dubravka Uroda i Karmen Šimetić.

Ove je godine prijavljeno 45 učenika 1. i 2. razreda, 21 učenik 3. i 4. razreda te 35 učenika od 5. do 8. razreda. Pri uvježbavanju čitanja pomagali su im njihovi mentori učitelji, ali i mame, tate, none, noniči i ostali članovi obitelji: ukupno 22 mentora.

Harmonikaš Andre Poropat

**GLAZBENI
ODJEL
PRI OSNOVNOJ
ŠKOLI "MILAN
BROZOVIĆ"
PROSLAVIO
8. RODENDAN**

Jedan od prvih nastupa pred publikom

Prije osam godina, točnije 9. studenog 2015., Glazbeni odjel koji djeluje pri osnovnoj školi "Milan Brozović", po prvi je puta otvorio svoja vrata. Od tadašnjih 39 učenika i svega pet učitelja, škola je "narasla" na 170 učenika i 17 učitelja.

Prije dvije godine preselili su u novu, potpuno adaptiranu zgradu (koju oni vole zvati "Hilton"), a na osmu godišnjicu otvorili su i vrata njezinog prizemlja s novim, dodatnim učionicama uređenim sredstvima Grada Kastva i uz podršku Primorsko-goranske županije.

Na otvaranju su bili Edita Stilin, iz Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije, Matej Mostarac, gradonačelnik Kastva sa suradnicima i Mirela Smoijver, predsjednica Gradskog vijeća.

Ravnateljica OŠ "Milan Brozović", Hedi Blašković zahvalila se osnivaču i Gradu Kastvu na svemu što su učinili za razvoj Glazbenog odjela, a učitelji su izrazili zahvalnost svim kolegama i suradnicima koji su ih podržali kad je bilo najteže, a koji ih na svakom koraku podržavaju i dan danas.

- Želimo se zahvaliti Primorsko-goranskoj županiji, Gradu Kastvu i našoj ravnateljici Hedi Blašković koja nam je povodom obljetnice

Edita Stilin, Matej Mostarac, Hedi Blašković i Tajana Dukić

Uredene dodatne učionice u prizemlju škole

Piše

Patrizia CHIEPOLO

Sjajna budućnost kastavske glazbene mladeži

i otvorenja prizemlja organizirala krasno slavlje. Hvala i svim roditeljima naših učenika na odličnoj dugogodišnjoj suradnji. Njihovi mališani nas uveseljavaju svakim danom, a bez njih naš posao ne bi bio ni približno toliko energičan i zanimljiv. Osam godina upornosti, marljivog rada, kreativnosti, odličnih projekata i što je najvažnije ogromnog timskog rada koji nas krasи od samog početka jeiza nas, izjavili su učitelji.

Od početka školske godine vrijedni učenici prisustvovali su raznim natjecanjima i zbivanjima. Tako su već tradicionalno, nastupili na otvorenju izložbe radova 8.

međunarodne kolonije umjetničke keramike u Ronjigima. Renomirani umjetnici keramičari i slikari svojim su radovima predstavili važan segment naše kulturne baštine – glagoljicu, a raznovrsni program upotpunili su mali gitaristi Mia Radnić i Franko Travalja zajedno sa svojim učiteljem Antonom Radnićem, prof. Nakon toga su organizirali i večer gitare, gdje su prisutne sa svojim izvedbama razveselili mladi gitaristi i gitaristice iz klase učiteljice Slađane Čolović te učitelja Ante Radnića i Patrika Avgustinija. Ujedno je ova večer gitare bila i prvi koncert koji je održan u novouređenom prizemlju.

DJEĆJI VRTIĆ „VLADIMIR NAZOR“ MEĐU PET HRVATSKIH VRTIĆA KOJIMA SU ODOBRENA BESPOVRATNA SREDSTVA

Tim vrtića boravio u Švedskoj s ciljem usvajanja novih znanja

Kastavski vrtički tim s kolegama u Švedskoj

Uvrtiću „Vladimir Nazor“ nastavlja se provođenje raznih projekata koji su obilježili proteklu godinu.

U veljači 2023. kastavskom vrtiću je dodijeljena Erasmus akreditacija u području odgoja i općeg obrazovanja za razdoblje od 1. veljače 2023. do 31. prosinca 2027. godine. Sukladno tome, prihvaćen je i projektni prijedlog za područje odgoja i opće obrazovanje čime je Dječjem vrtiću odobren iznos od 21.100 eura bespovratnih sredstava za provođenje projekata u okviru Erasmusa. Dobivena sredstva namijenjena su mobilnosti odgojno-obrazovnih stručnjaka u vrtiću s ciljem usavršavanja i unapređenja odgojno-obrazovnog rada.

Kroz mobilnosti nastojat će se ostvariti ciljevi postavljeni u Erasmus planu: jačanje kompetencija u provođenju projekata iz područja ekologije i održivog razvoja i jačanje kompetencija za uporabu informacijsko – komunikacijske tehnologije u radu.

Tim vrtića pod vodstvom pedagoginje Martine Rončević, prijavio je projekt i kao jedni od samo pet vrtića u Hrvatskoj, dobili su sredstva Erasmus za provođenje „job shadowinga“

Mali znak pažnje iz Kastva

Veseli prosinac

U prosincu, najveselijem mjesecu u godini, u vrtiću su predviđene već tradicionalne aktivnosti. Osim druženja, kićenje prostorija i čašćenja raznim božićnim slasticama, 9. prosinca bit će priređen Božićni sajam pod Ložun, od 10 do 13 sati, gdje će se moći kupiti dječje proizvode kao i kolačice kuharica iz vrtića. I ovoga puta prodaja je humanitarnog karaktera.

Božićne predstave odgojiteljica, pod vodstvom dramske pedagoginje Nikoline Hrga, bit će 12. i 13. prosinca. Ove godine predstava nosi naslov „Velika tvornica priča“. Za djecu jaslica gostovat će teatar Poco Loco u prostoru objekta Sardelice. S obzirom na to da se za vrijeme zimskih praznika zatvaraju objekti Spinčići, Smarties, Mavrica i Školska 8, djeca će boraviti u velikim objektima.

i tečajeva u zemljama EU. O čemu se radi objasnila nam je ravnateljica Helena Ninković Budimlija.

- Naš prvi job shadowing bio je u Švedskoj, u međunarodnom vrtiću „Vittra Rösjötorp International“, u mjestu Sollentuna. Otpustovale smo 22. listopada i boravile tamo pet dana. Iskustvo je bilo vrlo korisno jer smo cijele dane bile u vrtiću gledajući njihov način rada. Naglasak je bio na održivom razvoju, pametnom i racionalnom korištenju energije i hrane, radom na zdravlju i socijalnoj osviještenosti te na jačanju kompetencija za uporabu informacijsko – komunikacijske tehnologije u radu. Vrtić je izvrstan, vrlo jednostavan, s puno boravka na vanjskom prostoru, jednostavnom prehranom, dvojezičan je, znači govori se paralelno engleski i švedski. U vrtiću borave djeca 85 različitih nacionalnosti. Pravo bogatstvo različitih običaja, jezika, kulture! Za vrijeme našeg boravka održavao se UN DAY gdje su roditelji boravili s djecom u vrtiću, donijeli svoju autentičnu hranu, a djeca su bila odjevena u svoje nošnje, odjeću kraja iz kojeg dolaze. Na taj dan organizira se i predstavljanje neke od država, a ove godine predstavljena je Ruanda. O zemlji, običajima i životu govorila je ambasadorka Ruande u Stockholm, inače pedijatrica, te su roditelji i djeca postavljali pitanja o običajima i različitostima života Ruande i Švedske. Zanimljivo je da vrtić vodi ravnateljica iz Slovenije, da su svi zaposlenici izrazito susretljivi i ljubazni te da smo svakog dana imale evaluacijske sastanke. S nama su boravile i tri kolegice iz Slovenije, dječji vrtić Bled. Švedska je predivna, uredna, čista, bogata. Posebno smo se oduševili gradom Uppsalom, lijepim sveučilišnim središtem, udaljenim 70 kilometara od Stockholma, sa 140.000 stanovnika i najvećom katedralom u Švedskoj. Izuzetno je važno učiti iz prakse, upoznati druge stručnjake iz vrtića kao i učiti putem tečajeva koje nam Erasmus nudi, zaključila je ravnateljica.

Kreativni ukraši malih ručica

Ženska klapa Kastav osvojila je zlatnu diplomu u dvjema kategorijama u kojima se natjecala na Međunarodnom festivalu i natjecanju zborova Lisbon sings 2023 koji je održan u Lisabonu od 9. do 13. studenog ove godine. Izvanredan uspjeh ostvaren je u kategoriji B2 – Ženski zborovi i vokalni ansambl i to sa sljedećim programom: „Amate mi, ben mio“ (Luca Marenzio), „Ostav' se više mora“ (Boris Papandopulo) i „Tamo gdje je sve po mom“ (Coco Mosquito), dok su u kategoriji F – Folklor izvedeni sljedeći napjevi i skladbe: „Ca je more“ (Saša Matovina prema narodnoj iz Baške na otoku Krku), „Fijolice moja“ (narodna iz Hrvatskog primorja u obradi Josipa Hatzea), „Rod delmatski išće glase“ (Duško Tambača), „Zaspao je mlad Ivane“ (dalmatinska narodna u obradi Joška Čalete) i „Rusulica“ (Žan Jakopač, aranžman Joško Čaleta).

Zapažen uspjeh zabilježila je i Muška klapa Kastav osvojivši srebrnu diplomu u kategoriji A2 – Muški zborovi i vokalni ansambl sa skladbama: „Vo je naša zemja“ (Mojimir Čaćija), „Signore delle cime“ (Giuseppe De Marzi), „Hodaj“ (Zlatan Stipišić Gibonni) i „Dalmatinski šajkas“ (Armin Šrabec) te u kategoriji F – Folklor s repertoarom usmjerenim ka predstavljanju glazbene baštine Istre i Hrvatskog primorja te klasičnog klapskog repertoara: „Oj, Ivane, rode moj“ (dalmatinska narodna u obradi Silvija Bombardellija), „Loza u škipru“ (Rajimir Kraljević), „Dalmatino, povištu pritrujena“ (Ljubo Stipišić Delmata), „Šijavica“ (Dušan Šarac), „Lindō“ (Vladimir Berdović) i „Bilo vavek veselo“ (Ivan Matetić Ronjgov prema istarskoj narodnoj iz Šumbera).

Naše klape
u Lisabonu

IZUZETAN USPJEH KASTAVSKIH KLAPI NA MEĐUNARODNOM FESTIVALU LISBON SINGS

Ženskoj klapi zlato, a muškoj srebro

U Lisabonu je u osam različitih natjecateljskih kategorija nastupilo ukupno 35 zborova iz 16 zemalja iz čitavog svijeta: Brazil, Estonija, Hrvatska, Kina, Kostarika, Latvija, Litva, Mađarska, Norveška, Njemačka, Portugal, Sjedinjene Američke Države, Slovenija, Švedska, Velika Britanija i Zimbabve. Ženska i Muška klapa Kastav bili su jedini predstavnici Hrvatske na ovom uglednom Festivalu i Natjecanju u organizaciji najveće međunarodne fondacije za zborsku glazbu Interkultur.

Pored nastupa u natjecateljskoj konkurenciji, Muškoj klapi Kastav je pripala i iznimna čast nastupiti na svečanom Gala koncertu koji je u petak, 10. studenog održan u koncertnoj dvorani Aula magna Sveučilišta u Lisabonu, dok je Ženska klapa Kastav u subotu, 11. studenog održala nastup

na Prijateljskom koncertu / Friendship concert u Museu nacional do azulejo.

Na svim svojim nastupima Kastavke i Kastavci, pod umjetničkim vodstvom Saše Matovine, predstavili su se s vrlo zahvaljivim repertoarom usmjerenim k cjelovitom predstavljanju naše bogate baštine s naglaskom na vrijedno glazbeno nasljeđe te kulturno-umjetničko stvaralaštvo Hrvatske. O značaju ovog gostovanja kastavskih klapa radi predstavljanja hrvatske kulture na međunarodnoj razini svjedoči i susret s Anitom Tršić, veleposlanicom Republike Hrvatske u Lisabonu koja je podržala Žensku klapu Kastav na prvom natjecateljskom nastupu u kategoriji B2 održanom u petak, 10. studenog 2023.

Odlazak Ženske i Muške klape Kastav na Međunarodni festival i natjecanje zborova Lisbon sings 2023 ostvaren je uz veliku financijsku potporu Grada Kastva i Primorsko-goranske županije.

Emotivan susret u podzemnoj željezniци

Osim uspjeha, članovima klapa Kastav ovo će putovanje ostati u sjećanju i po slučajnom susretu s dječjim zborom iz Zimbabvea u podzemnoj željezniци. Ovaj izuzetno emotivan trenutak proširio se internetom i osvojio simpatije brojnih ljudi.

Hrvatska klapa zapjevala je ekipi iz Zimbabvea pjesmu Kuća „puna“ naroda Zdravka Čolića, a s druge strane pruge dobili su jednakom emotivan glazbeni odgovor.

"Bila je nedjelja, 11 sati navečer, podzemna u Lisabonu. Slučajno su se sreli dječji zbor iz Zimbabvea s jedne strane pruge i klapa Kastav s druge strane pruge. Imali smo doslovno nekoliko minuta do dolaska vlaka, nakon čega će se jedni ukrcati i vjerojatno se više nikada nećemo sresti. U tom kratkom susretu podijelili smo emociju od koje su potekle suze s jedne i s druge strane pruge... I to - pjevajući", napisala je Irena Grdinić uz snimku.

"Nismo se ni razumjeli, ali opet, kako smo se dobro razumjeli. I još smo se jednom uvjerili kako je glazba univerzalni jezik, nešto što briše granice, nacije, rase, jezike, spolove, dob... Nakon pet dana prekrasnog Lisabona, pjevača, pjesme, druženja, smijeha, hrane, natjecanja, treme, medalja... upravo je ovaj susret ono zbog čega ću se sjećati ovog festivala... I upravo je ovaj osjećaj razlog mog bavljenja glazbom", dodala je Irena.

GIIPUJA – “100 šterni, čo!”

Ćikovići

Nekе svakodnevne pojave, događaje i fenomene moderno društvo uzima zdravo za gotovo, a pogotovo one koji pripadaju minulim vremenima ili su, jednostavno, zastarjeli. Uvijek kreativni Kastavac Damjan Grbac tako je godinama gajio fascinaciju prema starim bunarima, odnosno šternama, koje su onomad bile nužnost za funkciranje svakodnevnog života, ali i okosnica društvenog života u selu ili mjestu. Susjed je susjeda najčešće susreo kad bi krenuo da se opskrbi vodom iz, kako ih se često naziva, komunjske šterne, a osim same vode, neminovno je uslijedio razgovor o vremenu ili dnevnim događajima. Grbac je još prije koju godinu odlučio povezati svoju ljubav prema glazbi i ostacima baštine minulih vremena te održao pet koncerata na pet kastavskih šterni. Ishod je bio više nego dobar – Kastavci i stanovnici okolnih Ćikovića, Spinčića, Tuhtana i Jelovičana nakon tko zna koliko vremena podružili su se na svojim šternama uz koncert, a neke čak i spasili od propadanja čišćenjem, košnjom ili restauracijom. Nije trebalo dugo da se krene u realizaciju još ambicioznijeg projekta pod nazivom “100 šterni, čo!”, koji je na kraju uključio čak 100 šterni na području Istarske i Primorsko-goranske županije te se na taj način podigla svijest o očuvanju tradicijske glazbe u sinergiji s materijalnom ostavštinom iz prošlosti. Od ožujka do studenog 2022. Grbac je, uz pomoć svojih stalnih suradnika iz projekta GIIPUJA, Tončija Grabušića, Marka Firsta i Alda Foška, posjetio i održao koncert na 100 različitih šterni, koje su prožele Istru od Pule do Čićarije, a nisu zaobišle ni šire riječko područje te otok Krk.

Piše

Aldo FOŠKO

PROJEKT OČUVANJA GLAZBENE NEMATERIJALNE BAŠTINE ISTRE I PRIMORJA

Kastavska Lokvina

Pul Jurčić

U svijetu se tradicijska glazba cjeni kao jedan poseban dio nematerijalne kulture naroda. Glazbeni fenomeni istarskog i primorsko-goranskog kraja duboko su utkani u život na tom području. Svojim elementima oni se ističu originalnošću ne samo u hrvatskoj tradicijskoj glazbi, nego i puno šire pa je tako istarsku ljestvicu UNESCO zaštitio kao nematerijalnu kulturnu baštinu.

Projekt GIIPUJA na zanimljiv je način povezao hrvatsku glazbenu baštinu s elementima jazz glazbe, koja je također nastala iz puka i razvijala se stoljećima. Upravo je zbog toga ovaj projekt, kojim se povezuje tradicijska glazba Hrvatske, odnosno Istre i Primorja i jazz glazba (koja je popularna i priznata diljem svijeta), za-

nimljiv te istovremeno iznimno rijedak, a samim time od značaja za hrvatsku kulturu. Njime se promiče hrvatska glazba koja se aktualizira u suvremenom dobu i kojoj se na ovaj način otvaraju neka druga vrata u svijet u kojem će ona nastaviti živjeti za nove generacije.

Inspiriran polučenim uspjesima i iskazanim interesom za prethodne projekte, Damjan Grbac odlučio je nastaviti svoju misiju njegovanja nematerijalne kulturne baštine kroz sklanjanje suvremenih aranžmana kojima se aktualizira tradicionalna glazba Istre i Primorja kroz projekt “100 šterni, čo!”. Svi koncerti snimljeni su i trenutno je u tijeku prezentacija projekta na YouTubeu i društvenim mrežama.

Toni Matošević, Ana Kinkela i Maja Ljubičić, te Lorena Smojver. Kastavci i Kastavke kolovoza, rujna i listopada lakoćom se mogu ubrojiti u one o kojima će se još čuti, odnosno među one o kojima će se još dugo pričati. Toni i Lorena mlade su kastavske sportske nade s već velikim rezultatima iza sebe, Ana i Maja su pak odgojiteljice u dječjem vrtiću koje kod svojih malenih vrtićara svakodnevno potiču kreativnost i uče ih važnim životnim lekcijama.

Toni Matošević Kastavac je kolovoza. Do titule ga je dovela svjetska bronca osvojena s U-19 reprezentacijom, na prvenstvu kojemu je Hrvatska bila domaćin. Toni je jedan od tri vratara te reprezentacije. Kada je u pitanju prezime Matošević, a Tonijeva uloga u momčadi je vratar, sigurno se ne pitate o kojem je sportu riječ. Naravno da je riječ o rukometu. Toni baš ima rukometne gene u sebi, iako bi možda i u nogometu daleko dogurao, budući da mu je nogomet kao sport bio prvi izbor.

- Tražio se u sportu. Počeo je s nogometom, završio je s rukometom. Bio je igrač, nakon toga je stao na gol i to mu se dopalo. Danas uživa u tome, opisao je Tonija njegov otac Valter Matošević, svojedobno jedan od najboljih svjetskih rukometnih vratara, čovjek koji je izravno zaslужan za mnoga velika ostvarenja hrvatske rukometne reprezentacije, među kojima se posebno ističe ona slavna obrana sedmerca na Olimpijskim igrama u Atlanti, koja je Hrvatsku nakon toga pogurala do prvog olimpijskog zlata. Valter se je naosvajao medalja, zna koliko je truda uložio u svaku od njih, analogno tome kako dobro osjeća koliko je bronca na Svjetskom prvenstvu za Tonija veliko ostvarenje.

- Rukomet je kolektivni sport, mislim da su ostvarili jako dobar rezultat. Dečki su treći na svijetu, možda na prvu nitku to od njih nije očekivao, ali Hrvatska je dokazala da ima talente, da ima široku bazu igrača. Koliko je sve to izazovno za Tonija? Izazovi su svakodnevni, izazov je svaki trening, svaka utakmica. Nekad je to dobro, nekad je loše. No, sve je to manje važno, meni je najvažnije da je Toni sretan i da uživa u sportu, zaključio je Valter Matošević.

A Tonijeva je rukometna priča, kako sam kaže, započela u četvrtom razredu osnovne škole. Tada nije ni slutio da će nekoliko godina kasnije sa svojim vršnjacima

Toni Matošević titulu je ponio osvajanjem rukometne bronce na Svjetskom prvenstvu

cima doći do prvog velikog rezultatskog ostvarenja.

- Bilo je jako lijepo s U-19 reprezentacijom osvojiti treće mjesto na Svjetskom prvenstvu, borili smo se do samih produžetaka i u njima smo nekako uspjeli prelomiti i osvojiti tu medalju, iskreno priznaje Toni, koji odnedavno rukomet igra u - Sloveniji.

- U Sloveniju sam otisao ove sezone. Dobio sam ponudu i odlučio sam je prihvati, za mene je to nešto novo i svakako novi izazov. Treniram u Rukometnom klubu Jerusalem Ormož, lijepo mi je, lijepo su me prihvatali. Ambicije? Naravno da imam puno ambicija i ciljeva, glavni cilj mi je zaigrati jednom za Hrvatsku seniorsku rukometnu reprezentaciju, ali i zaigrati u najjačoj ligi na svijetu, odnosno u Bundesliga, dodao je Toni Matošević, za rukometnu budućnost kojega ne treba strahovati. Vrijedan je, marljiv, željan novih znanja, oni koji ga poznaju tvrde da iz dana u dan napreduje, a u odnosu na svoje kolege ima još jednu veliku privilegiju. Ako mu zatreba, zna od koga će zatražiti savjet.

- Otac je uvijek imao savjet za mene, kada bi pogledao neku utakmicu ukazao bi mi na pogreške, kako nešto bolje napraviti. I to mi je jako puno pomaže, zaključio je Toni Matošević.

Rujan je mnogim roditeljima šokantan mjesec, naročito onima koji ostanu na listi čekanja za upis u vrtić, u mnogim gradovima jedan je to od najvećih problema. Ne i u Kastvu, koji povrh toga ima i posebne „tete“, odgojiteljice Dječjeg vrtića „Vladimir“ Nazor sa svojom su dječicom iz skupine Lumbrelice osmisile slikovnicu „Mač(š)ka i zec“, bio je to i više nego dovoljan razlog da Ana Kinkela i Maja Ljubičić ponesu titulu Kastavki mjeseca rujna.

Ana i Maja, djeci pristupaju s puno ljubavi, one s puno ljubavi čuvaju i čakavština pa dječicu potiču da govore njome, na čakavštini je i

*Lorena Smojver dobitnica
je nagrade Dražen Petrović,
koju Hrvatski olimpijski odbor
dodjeljuje mladim i perspektivnim
sportašicama i sportašima*

**TONI MATOŠEVIĆ,
ANA KINKELA I MAJA
LJUBIČIĆ TE LORENA
SMOJVER PROGLAŠENI
SU KASTAVCIMA KOLOVOZA,
RUJNA I LISTOPADA**

napisana slikovnica što nas sve može naučiti da razlike ne trebaju razdvajati, već zbljavati ljude.

- Već treću godinu u skupini Lumbrelice imamo projekt Mala knjižnica. Djecu je zanimalo kako nastaje slikovnica pa smo ponukane njihovim interesom i dječjim crtežom mačke i zeca odlučile napraviti jednu priču. Potaknute njihovom idejom i crtežom nastala je priča, napravili smo transkript i nastala je slikovni-

Razlike

ne trebaju razdvajati, već zbljižavati ljudе

Piše
Kristian SIROTICH

Ana Kinkela i Maja Ljubičić zajedno
sa svojim vrtićarima napravile
su slikovnicu „Mač(š)ka i zec“

treba što više poticati i njihove ideje realizirati do samog kraja. Jako je bitno da djeca uspiju čuti taj izvorni ča, zaključila je Maja Ljubičić.

- Oteli bismo se zahvalit semi našimi Lumbrellicami jer bez njihovega truda, rada, talenta i sega vremena ča su uložili u stvaranje ove slikovnice, ove slikovnice ne bi bilo tuka s nami, dodala je Ana Kinkela, a naravno pala je i zahvala vanjskim suradnicima koji su pomogli ovaj projekt realizirati, roditeljima, te vrtiću koji je tiskao ovu slikovnicu.

Kastavka mjeseca listopada također dolazi iz sportske obitelji, ime joj je Lorena Smojver i ona je jedna od najvećih hrvatskih odbojkaških neda. Lorena je nedavno postala dobitnicom nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Dražen Petrović“, namijenjenu sportašicama i sportašima do 20 godina starosti, odnosno najperspektivnijim sportskim nadama do 16 godina, a Loreni je pripala zato što je ovoga ljeta sa suigračicama iz U-16 odbojkaške reprezentacije osvojila broncu na Europskom kadetskom prvenstvu u Srbiji.

- Odbojku treniram već deset godina, započinje ova 16-godišnja sportašica, članica Ženskog odbojkaškog kluba „Dinamo“ iz Zagreba. – Na Europskom prvenstvu smo pobijedile sve države koje se ubrajaju među odbojkaške velesile i moram priznati da je bila velika čast predstavljati Hrvatsku.

Lorenin otac Nenad i njegov brat Jadranko nadeleko su poznati kao košarkaši, braća Smojver su napravila zavidnu karijeru, Lorenin bratić Vito također je otišao u košarkaške vode, polako ali sigurno gradi svoju košarkašku karijeru, Lorena se pak pronašla u odbojci.

- Tata me je u prvom razredu osnovne škole upisao u odbojku i odmah sam rekla da može. Malo sam promijenila klubove, završila sam u Rijeci, a onda sam odlučila da trebam nastaviti životni put negdje drugdje i prihvatala sam poziv Dinama. Inače u ekipi igram korektora, u reprezentaciji sam ponkad na poziciji srednjeg blokera, ali najviše volim igrati na poziciji korektora, pojašnjava Lorena.

Koji je ključ uspjeha pitanje je što se samo po sebi nameće kada je riječ o mladim sportašima, naročito onima za koje će svi ustvrditi da spadaju u kategoriju iznimno nadarenih. No, to ipak nije nikakvo jamstvo. U Loreninom okruženju svi to jako dobro znaju.

- Postoji jedan jedini ključ, a to je rad. Znam puno talenata koji nisu uspjeli, a znam nekoliko ne pretjerano talentiranih ljudi koji su napravili velike karijere i to isključivo svojim radom. To je ono što Lorena zna već nekoliko godina, a ja jedino u to vjerujem. I znam da Lorena zna da je to jedini ispravni put. Bio sam u košarcu, neka ona pokuša u odbojci pa gdje god je put odnese, govori Lorenin otac Nenad.

- Volim trenirati odbojku, ispunjava me, kada sam s ekipom imam osjećaj pripadnosti. Podrška obitelji puno mi znači, pogotovo podrška oca koji uvijek daje neki dobar sportski savjet, zaključit će Lorenina Smojver.

ca, kaže Maja Ljubičić, magistar ranog odgoja i obrazovanja, koja u Dječjem vrtiću Kastav već 15 godina.

Toliko otprilike u vrtiću kao odgojiteljica radi i Ana Kinkela.

- Kroz ovu slikovnicu smo teli poručiti da nas razlike čine posebnen i jedinstven, a da nas ne razdvajaju va prijateljstve. Nastajanje ove slikovnice je duralo kroz celo pedagoško leto, kroz koje je nastajala i priča, ilustracije, deca su se upoznavala s celen proceson nastajanja slikovnice. Sami su odabrali verziju ku oteju da se tiska i kad nan je knjiga prišla va vrtić i kad san in pokazala tu knjigu ku smo dobili, bili su jako, ako oduševljeni i sretni. Svi su to listali i gledali, komentirali ovo san ja nacrtal, ovo je on nacrtal... Bilo je vrlo uzbudljivo ih videt kako uživaju, ali i njihov sjaj va očijah dok listaju svoje slikovnice, poveda Ana Kinkela.

Da, čakavština je i Ani i Maji iznimno bitna stavka.

- Budući da smo kastavski vrtić potičemo kulturnu baštinu i čakavštinu, u našoj skupini imamo izvorne govornike čakavskog narječja. Posebnost ove slikovnice i ovog projekta ogleda se u tome što su ga napravila djeca, djeca su birala svaki aspekt kako će slikovnica izgledati, između ostalog i to da je to izvrnuto-obrnuta slikovnica. Najbolji dio je bio upravo osmišljavanje i realizacija njihovih ideja. Mislim da je ova slikovnica izvrstan primjer očuvanja kulturne baštine i čakavskog narječja, izrazito je važno da se pokaže da djeca već u toj najranijoj vrtićkoj dobi imaju jako veliki kapacitet i kompetencije za ostvariti svoje stvaralaštvo i svoju kreativnost. Djecu

Dan zbog kojega nikada ne

Koliko ste puta od svojih nona i nonića, vjerojatno i od svojih roditelja, čuli pokudu tipa „u naše su se vrijeme djeca znala igrati“ ili „eeeeee, da smo mi imali loptu“ ili „kada je bilo lijepo vrijeme mi nismo smjeli gledati televiziju“ ili „igrajte se malo, zašto samo tu sjedite“.... Puno puta, uvjeren sam. Baš kao što sam uvjeren da vam se ponekad, ma koliko kao klinci mrzili te prodiče, te riječi same vrste iz nekog zakutka sjećanja pa čim ih izustite, doduše danas u malo promjenjenoj verziji tipa „nama nisu trebali mobiteli da bismo se igrali“ ili „nama nije trebalo sto programa na televiziji da bismo se znali zabaviti“, mislima odlutate u neke već polako daleke dane djetinjstva, kada su igre bile one igre na svježem zraku, a ne one igre ispred malih ekrana svih veličina.

Te igre na svježem zraku, bez obzira kako se one zvali, bez obzira koliko djece u njima sudjelovalo, uvijek su nas nekako punile adrenalinom, lovice, skrivača, policajca i lopova, cukar i kafe, kući bismo uvijek dolazili prljavi, nemali broj puta poderanih hlača ili razbijenih koljena, ponekad bi nam se zbog toga očitala bukvica, ponekad se nitko na to ne bi niti osvrnuo, a nama je bilo važno samo sve to ponoviti i drugi dan. I ponavljali smo sve to dok jednom nismo na njih zaboravili.

I nije problem što smo mi na te igre zaboravili, problem je što su zaboravili mnogi poput nas, pa je novo vrijeme donijelo i nove navike, nove navike donijele su i nove igre, a nove igre donijele su nove probleme, o njima slušate kada se govori o tome kako su igrališta prazna, kako je problem pretilosti kod mlađih sve izraženiji, kako je ovo i kako je ono.... A vi se onda sjetite svojih zaboravljenih igara i nekako vam baš bude žao što o njima niste podučili svoju djecu i

**GRAD KASTAV
IOSNOVNA ŠKOLA
MILAN BROZOVIĆ
VEĆ NEKOLIKO
GODINA PROVODE
KASTAVSKI
DAN SPORTA**

Piše Kristian SIROTICH

ri dan posvećen zaboravljenim igrama, kada se velika većina djece vjerojatno i prvi put susreće s igrama kojima su se igrali njihove none i nonići, roditelji. Toga dana u Kastvu zaboravljene

što vaša djeca nemaju prijatelje s kojima bi se na taj način zabavljala, odnosno što roditelji prijatelja vaše djece, koji su nemalo puta bili i vaši roditelji, svoju djecu nisu podučili tim igrama. Živimo u čudnom svijetu, uvijek su nam neki drugi krivi.

Sve ovo zvuči prilično crno, ali nije baš tako, jer još uvijek postoje ljudi koji nekako odbijaju zaboraviti kako su se kao djece zabavljali, pa ih je to natjeralo da odluče i današnjim klincima pokazati da se igrati može na razne načine i da igra može biti itekako zabavna i bez raznih androida, tableta, laptopa, pleyjki.... Ne znam gdje sve postoje takvi ljudi, ali znam da, recimo, postoje u – Kastvu.

Dakle, postoji u gradu Kastvu jedan dan zbog kojega zaboravljene igre iz tih nekih nostalgičnih vremena, onih vremena kojih se u određenoj životnoj dobi svi mi koji smo odrasli bez ovih tehnoloških čuda današnjice (ne zato što nam ih nitko nije želio kupiti, već naprosto zbog toga što tada još nisu postojala), nikada neće biti – zaboravljene. Već nekoliko godina Grad Kastav i Osnovna škola „Milan Brozović“ provode akciju Kastavski dan sporta, dan je to namijenjen najmlađim kastavskim osnovcima i osnovkama, dan posvećen sportu, ali na jedan malo drugačiji način. To je u stva-

zaboravljene igre će biti zaboravljene

Toga dana u Kastvu zaboravljene igre i službeno nisu zaboravljene pa kada se s raznih lokacija prolomi dječja cika i vriska, onako iskrena i nesputana kakva samo i može biti dječja cika i vriska, postane jasno da je Kastavski dan sporta – pun pogodak

igre i službeno nisu zaboravljene, pa kada se s raznih lokacija prolomi dječja cika i vriska, onako iskrena i nesputana kakva samo i može biti dječja cika i vriska, postane jasno da je Kastavski dan sporta – pun pogodak.

- Cilj je da mobitele malo maknemo po strani i da djeca vide da se bez puno nekakvih kupovnih stvari mogu organizirati zabavne igre. Kada su sva sportska događanja u pitanju uvijek ponavljam da je nama jedan od glavnih ciljeva bio da sva djeca u školi budu obuhvaćena sportskim

životom. Mislim da sve govori podatak da je kod nas više od 80 posto osnovnoškolaca obuhvaćeno nekom sportskom aktivnošću, a to je naš prvi i jako veliki uspjeh. Nakon toga, zaboravljene igre mogu im samo pomoći da shvate da puno više svojeg slobodnog vremena mogu provoditi na otvorenom, uz druženje, međusobno nadmetanje, što će djeci automatizmom potaknuti puno zdraviji način života, u konačnici i puno kvalitetniji život, rekao je Matej Mostarac, gradonačelnik Grada Kastva niti jedan Kastavski dan sporta do sada nije propustio, niti u jednom Kastavskom danu sporta nije odbio sudjelovati. Očito i njega tih nekoliko trenutaka provedenih s osnovcima vrati u djetinjstvo.

A ona već spomenuta cika i vriska nekako je najglasnija bila na Crekvini. Štafetne igre na poligonu probudile su natjecateljski duh kod svih bez razlike, jednako su se bodrili i oni u nekim sportovima već „prekaljeni“ sportaši i oni koji još uvijek nisu izabrali sport kojim bi možda ispunili svoje slobodno vrijeme. Pod ložun se je pak igrala Crna kraljica. Sjećate se, Crna kraljica, jedan, dva tri.... pa nagli okret, a svi ostanu kao zakopani. Nije djecu trebalo dugo podučavati pravilima, vrlo su ih brzo usvojila, Crna kraljica je toga dana bila pravi hit. Fortica je pak bila rezervirana za lastik i hula-hop. Hula-hop, ako mene pitate, spada u ozbiljnju vještinsku, lastik je klasik među zaboravljenim igrama. None su nekad danima pretraživale ladice i čudile se kako je mogao nestati onaj kolut lastika, što su ga odavno spremile za neke prepravke i popravke. Lastik je uvijek bio omiljena igra među djevojčicama, koju su rado igrali i dječaci žečeći pokazati svoje vje-

štine. Kada su u pitanju „klasici“, za njih je također bilo rezervirano i školsko dvorište. Dovoljno je reći cip cop i špigule pa će svima sve biti jasno. Teren za špigule možda baš i nije bio idealan, ali organizatorima treba progledati kroz prste. Ako ni zbog čega drugoga, onda zbog prekrasne inicijative koja djeci može otvoriti vrata jednog novog svijeta, proširiti vidike, potaknuti kreativnost...

- Mene špigule odmah vrati u djetinjstvo, odmah se sjetim kako smo se igrali ispred kuće, ali i kako smo se penjali na stabla, kako smo igrali sličice, kako smo odrastali uz te igre. Na ovaj način potičemo djecu, ali potičemo i roditelje i učiteljice da vrate te zaboravljene dječje igre, jer osim što su djeca na svježem zraku i na otvorenom, sve te igre jako dobro utječu na motoriku, koordinaciju, mentalni razvoj djeteta. A to treba razvijati i poticati, rekao je David Burburan, jedan od inicijatora i organizatora Kastavskog dana sporta.

Ema i Leon nižu uspjeh

Mladi kastavski jedriličar Leon Scheidl, inače član Jedriličarskog kluba Galeb, niski lijepih rezultatskih ostvarenja nedavno je dodao još jedan uspjeh.

Leon Scheidl prvak Hrvatske u klasi 470 mix

NOVI USPJEH MLADOG KASTAVSKOG JEDRILIČARA

Leon je u paru s Emom Samardžijom iz Zagreba, s kojom je prošle godine osvojio i broncu na Svjetskom juniorskom prvenstvu u nizozemskom Den Haagu, opravdao velika očekivanja i osvojio titulu državnog prvaka u klasi 470 Olympic Sailing mix.

Organizator prvenstva kojega nije bilo nekoliko godina bio je Jedriličarski klub Val iz Crikvenice, jedrilo se po jugozapadnjaku koji je puhal snagom od osam do dvanaest čvorova, a Leon i Ema najbolji su bili i u juniorskoj i u seniorskoj konkurenciji. (KS)

**NA CREKVINI ODRŽANA
HUMANITARNA UTRKA
TRČIMO ZA AUTIZAM**

Ni kiša im nije mogla ništa

U organizaciji Udruge Svjetionik i Atletskog kluba Rika, a pod pokroviteljstvom Grada Kastva, na Crekvini je održana humanitarna utrka „Trčimo za autizam“, sva sredstva s koje su bila namijenjena za opremanje dnevnog boravka, kako bi mladi članovi udruge Svjetionik imali svoje mjesto za druženje, zabavu, proslavu rođendana, uživanje i opuštanje.

Ono na što organizatori nisu mogli utjecati bilo je vrijeme, kiša nije imala milosti prema ovim predivnim ljudima, koji svaki slobodni trenutak koriste kako bi širili svijest o autizmu i već nekoliko godina čine to na impresivan način. Možda nisu toliko vidljivi u javnosti, možda se za njihove akcije ne čuje dovoljno u medijima, ali oni tvrdoglavoguraju prema naprijed i rade zaista odličan posao.

Dakle, kiša je malo pokvarila planove, ali nije onemogućila organizaciju utrke pa se u Kastvu okupilo čak 250 sudionika svih uzrasta, od onih najmlađih, koji su trčali na dionicu od 500 metara i onih prekaljenih trkača i rekreativaca koji su se okušali na znatno zahtjevnijoj dionici. Trčalo se s kišobranima u rukama, trčalo se s kabanicama, ali se trčalo za – autizam.

Zahvaljujući brojnim donatorima i prijateljima udruge Svjetionik uspjela je svoj kastavski dan unatoč kiši učiniti prelijepim, nitko iz Kastva nije otišao razočaran, nitko nije otišao tužan, Dražen Turina Šajeta pobrinuo se da osmeh ne silazi s lica, a bili su tu i DJ Dog, klaun Marko, golemi obol dali su dečki iz DVD Sušak, kastavska udružnica Trija... I nitko nije otišao praznih ruku, Udruga Svjetionik pobrinula se da svakome ostane uspomena na ovo prekrasno druženje.

- Ponosna sam na svakoga tko je po onakvom potopu došao na Kastav. I na svu djecu koja su sudjelovala, od najmanjih do onih malo većih. Ponosna sam i na svakog odraslog trkača, najviše na one sudionike koji se inače ne bave trčanjem, ali istrčali su. Bilo ih je, svaka im čast! Hvala svima, s obzirom na vrijeme okupila se impresivna brojka ljudi, ali ništa nas nije omelo. Hvala i Gradu Kastvu, prvi su vjerovali u ovu našu ideju i osigurali nam sve što nam je bilo potrebno, poručila je Dajana Stjepan-

Lea Bertos nastavila je kontinuitet odličnih rezultata mlađih tenisačica i tenisača Tenis kluba Kastav Rudno. Lea je na državnom prvenstvu za igračice i igrače do deset godina starosti osvojila titulu viceprvakinja Hrvatske, mlađa Kastavka pokleknuila je tek u posljednjem meču na turniru na kojem su pravo nastupa stekli samo najbolje rangirani po regijama. Tenis klub Kastav Rudno smješten je u Regiju Zapad, koja obuhvaća klubove Primorsko-goranske i Istarske županije, na prvenstvu u Dubrovniku imao je tri predstavnika, najviše od svih klubova iz svoje regije, što je samo još jedna potvrda koliko se kvalitetno radi s mladima.

Lea Bertos u polufinalu je nakon velike borbe pobijedila Polinu Car rezultatom 4:1, 4:2, ali je onda ponestalo snage za finale i

Po lokvicama je još zabavnije

vić, predsjednica Udruge Svjetionik, spiritus movens svih akcija ovih vrijednih ljudi.

Inače, Udruga Svjetionik na području Primorsko-goranske županije djeluje od 2017. godine, broje tridesetak aktivnih članova i bave se radom s djecom i mladima u teškoćama u razvoju, odnosno poboljšanjem njihove, kao i kvalitetne života njihovih obitelji, ali i što većim i kvalitetnijim uključivanjem djece s TUR u lokalnu zajednicu. (KS)

VELIK USPJEH MLADE KASTAVSKE
TENISAČICE U DUBROVNIKU

Lea Bertos viceprvakinja Hrvatske u konkurenciji do 10 godina

Lea Bertos cura zlatnog sjaja

dvoboju s Anom Marijom Rebić, novom državnom prvakinjom. Osim Lee Bertos, na državnom prvenstvu u Dubrovniku igrali su još i Barbara Pipinić i Sebastian Gori.

Sebastian Gori igrao je u skupini za poredak od devetog do 16. mesta i u konačnici je zauzeo deveto mjesto, Barbara Pipinić igrala je u skupini za poredak od 16. do 32. mesta i u konačnici zauzela 21. mjesto. No, kako to naglašavaju u klubu, plasirati se među 32 najbolja iz svih hrvatskih regija, a u konkurenciji je zasigurno bilo sve ono najbolje što hrvatski tenis može ponuditi, nije mala stvar, samo treba i dalje ostati uporan i hrabar.

U Tenis klubu Kastav Rudno znaju da su u pravu, samo zahvaljujući upornom radu i hrabrosti etablirali su se, kada su mlade teniske snage u pitanju, kao jedan od najuspješnijih klubova Regije Zapad, samim time brojni uspjesi Kastavaca i Kastavki više ne mogu biti plod slučajnosti. Uostalom, dokazuje to i činjenica da su Kastavci ove godine prvi put od osnutka kluba izborili direktan plasman na ekipno državno prvenstvo u kategoriji do 14 godina, zahvaljujući odličnim rezultatima nisu morali igrati kvalifikacije, i na kraju na prvenstvu osvojili šesto mjesto.

KARATE KLUB KASTAV I U DRUGOM DIJELU SEZONE OSTVARUJE ODLIČNE REZULTATE

Ante Matijević i Leon Buršić brončani na prvenstvu Balkana, berba odličja na državnom prvenstvu

Da se u Karate klubu Kastav itekako ozbiljno radi najbolje će dokazati letimičan pregled njihovih rezultatskih ostvarenja u minulom razdoblju. Nije baš tako puno vremena prošlo od kada je započeo drugi dio sezone, a vitrine kastavskog kluba napunjene su s pregršt novih medalja i trofeja.

Karatistice i karatisti Kastva u proteklih nekoliko mjeseci nastupali su na brojnim natjecanjima, na nekoliko iznimno kvalitetnih međunarodnih okupljanja, što tradicionalno privuku svu elitu mlađih karate snaga, ali i na trima itekako važnim turnirima, Prvenstvu Balkana za kadete, juniore i mlađe seniore, Kupu Hrvatske za kadete, juniore i mlađe seniore, te Prvenstvu Hrvatske za mlađe uzraste.

Sa svih tih nastupa u Kastavu dolazile lijepe vijesti, pa su tako na Prvenstvu Balkana, natjecanju održanom u Ljubljani, Ante Matijević i Leon Buršić kao članovi kadetske reprezentacije osvojili brončane medalje. Leon Buršić dao je veliki obol u osvajanju medalje, odradio je nekoliko odličnih mečeva i dokazao velika i važna karika u klubu. Ante Matijević u ekipnom dijelu natjecanja, na njegovu ve-

liku žalost, nije imao prigode sudjelovati, Fortuna nije bila na strani ovog darovitog karatiste, ozlijedio se u pojedinačnom dijelu natjecanja, odnosno samo dan prije početka ekipnog dijela, ali je svojim rezultatima definitivno opravdao i medalju i status reprezentativca.

Od mlađih Kastavaca u Ljubljani su još u sastavu reprezentacije nastupili Dino Jakovljević i Nika Šimundić, mjesto u reprezentaciji rezultatima su izborili i Lucija Žauhar i Filip Komarac, ali nisu imali pravo nastupa budući da su još uvijek mlađi kadeti.

Na državnom prvenstvu Kastavci su imali pravu malu berbu odličja, titulama prvaka Hrvatske tako su se okitili Jan Marić, Filip Komarac, Nevia Zorić, Eni Davidović, David Vučak, Noeli Karlović i Lena Janković, viceprvacima Hrvatske postali su Laura Prošić, Nika Šimundić i Ante Matijević, a brončane medalje osvojili su Luka Martinović, Jakov Prskalo i Zara Marie Zamlić. Treba još spomenuti da su Nika Dunić, Lucija Žauhar i Belma Terzić ostale na korak od medalje.

Kada je Kup Hrvatske u pitanju Ante Matijević i Leon Buršić osvojili su zlatne medalje, Dino Jakovljević i Filip Komarac brončane, a Lucija Žauhar i Nika Šimundić peta mjesta. (KS)

Kastavski karatisti puni medalja

Proračun za 2024. d

Irena Kukurin Barić

Predsjednica GO HDZ-a Kastav sa članovima Gradskog odbora

Dragi sugrađani, drage Kastavke i Kastavci!

Pri kraju smo još jedne zahtjevne godine, a s vjerom u bolju nadolazeću, uskoro ulazimo u Novu 2024.godinu.

Rat u Ukrajini, ljudske patnje i ekonomска kriza, samo su nastavak prilično dugog i teškog perioda. To nas je ojačalo, a vjerujem da smo u ovim teškim vremenima postali i "bolji ljudi".

Naš Kastav prelijepi je gradić nadomak mora, s bogatom poviješću i kulturnim nasljeđem. Ljudi vole doći živjeti u Kastav i mnoge mlade obitelji donose takve odluke. Zadaća svih nas je njegovanje vrijednosti koje su se stvarale stoljećima, te zajedničkim znanjima i sposobnostima stvaranje novih vrijednosti za kvalitetniji život svih njegovih stanovnika. Moramo graditi nasljeđe budućim generacijama - našoj djeci, unucima i pranuncima. I opet ću ponoviti, ako "različitosti " pametno udružimo sa "sličnostima ", ne postoje granice, možemo sve!

Zapitajmo se svi, bi li bilo ljepše zajedničkim znanjima, idejama, ljubavlju i entuzijazmom raditi na uljepšavanju svakodnevnog života u našoj maloj sredini, umjesto što se prepustamo ideologijama, obzirom da imamo isti cilj?!

Namjera mi je upoznati Vas s ljudima koji čine Gradski odbor HDZ GO Kastav, ljudima koji su stručni i obnašaju različite dužnosti u poduzećima Rijeke i okolice, ljudima koji su ujedno i članovi nekih tijela Grada Kastva, svima nama je zajednički cilj napredak Kastva. To je jedino moguće suradnjom vlasti na lokalnom, županijskom i nacionalnom nivou, jedino tako možemo ići naprijed. Irena Kukurin Barić, predsjednica je HDZ GO Kastav, a potpredsjednici su : kardiokirurg dr. sc. Leon Kunišek, dipl. oec. Robert Špijljak, dipl. ing. građ. Josip Gabrić, politički tajnik je mag. ing. prometa Jurica Nekić. Uz navedene, Gradski odbor sačinjavaju i slijedeći članovi : Željka Vrlić, građ. tehničar, Nataša Juriša, dipl. iur., Davorin Šimunović, dipl. ing. građ., Igor Lukež, ing. građ., Hrvoje Perić, ing. prom., Mario Krčelić, dipl. oec., Dario Pešut,

strojarski teh., Silvestar Mežnarić, mag. sanit. ing., Luka Berač, struč. prvost. javne uprave, Igor Šimunović, elektroničar, Dunja Saršon, upr. referent i Manda Matić, dipl. odgojiteljica. Na izborima za vjeća mjesnih odbora kandidirali smo deset nestranačkih kandidata za koje smatramo da su bitni za svoju zajednicu, ljudi koji podržavaju ideju da se Kastav mijenja i da treba promjene.

Kroz vijećnike u Gradskom vijeću - Leona Kunišeka i Irenu Kukurin Barić, članove u odborima pri Gradskom vijeću, članove u Vjeću mjesnih odbora, na usluzi smo građanima kako bismo pomogli u problemima na koje nailazimo u svakodnevnom životu, uvijek nas možete kontaktirati i iznijeti problem ili predložiti neku inicijativu (kontakti e mail - irena.kukurin.barić@gmail.com, 095 199 39 56 ili leon.kunisek@gmail.com).

Kapitalni projekti za koje se zalažemo već dugi niz godina, pokrenuli su se i to nam daje novu energiju.

Primorsko - goranska županija među prvima je dobila suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja za stopostotno financiranje nove osnovne škole s jednodjelnom sportskom dvoranom u Rešetarima, a proračunska sredstva i Grada i Županije mogu se usmjeriti u druge projekte. Nova škola mora imati funkcionalnu kuhinju i blagavaonu, da se organizira kuhanje za jaslice, vrtice, osnovnoškolce i potrebitе. Mi se zalažemo da mogućnost da svako dijete može ručati u školi, a ne samo djeca u produženom. Tada ćemo moći s pravom upotrijebiti riječ " nadstandard ". Obzirom da Vlada RH financira marendu za osnovnoškolce, gradonačelnik je obećao skori sastanak sa Županijom, kako bi se uz dodatno financiranje Grada i Županije podigla kvaliteta prehrane. Vezano uz financiranje gradnje škole dali smo svoj doprinos, a slijedeći cilj nam je gradnja novog ili kompletna rekonstrukcija postojećeg zdravstvenog centra u Kastvu, o čemu smo već započeli prve inicijalne razgovore s Vladom RH. Za početak, zadovoljni smo što su u Proračunu Grada Kastva za 2024. godinu osigurana sredstava za kupnju zemljišta i idejno rješenje. Isto tako, veseli nas osiguravanje sredstava za otvaranje jedne dodatne ordinacije opće prakse i ginekološke ordinacije u sklopu

postojeće zdravstvene stanice, a za što se zalažemo već dugo.

Projekt izgradnje sustava vodno - komunalne infrastrukture Riječke aglomeracije napokon je krenuo. Riječ je o EU projektu Vlade RH u vrijednosti od 1.76 milijardi kuna (bez PDV - a). Bitna je činjenica da više od 70% sredstava dolaze iz EU fondova, oko 20% sredstava izdvajaju Ministarstvo gospodarstva i Hrvatske vode, a oko 7% JLS.

Nedavno je pušten u promet puni profil čvora Trinajstici na zaobilaznici, te se očekuje značajno rasterećenje prometnice u zapadnom dijelu Rijeke, posebno u istočnom dijelu Kastva. U periodu od tri godine biti će završen prsten brzih prometnica oko centra. Vezano uz završetak ceste GSP 233 o kojoj razgovaramo već godinama (spoj Kastva s Rijekom brzom cestom), Grad Kastav je osigurao vlasništvo zemljišta u potpunosti i sada je sve na investitoru, Županijskoj upravi za ceste koja mora ishoditi građevnu dozvolu.

Prošla su tri desetljeća od okončanja Domovinskog rata, mnogi branitelji su već umrli, većina je već stara i bolesna, a tijekom državnih praznika vezano uz stvaranje naše države i obljetnica, mi izmišljamo mjesto gdje ćemo polagati cvijeće i paliti svijeće. To je nedopustivo. U ime svih branitelja Kastva, u ime UHBDR Kastav i Gradskog odbora HDZ GO Kastav, zahtijevamo gradnju spomenika Domovini i braniteljima Domovinskog rata u 2024. godini, nema više nikavog opravdanja za odgodu.

Rezimirajući proteklu godinu, moramo reći da je bila uspješna. Ostaju projekti na kojima moramo zajednički raditi - gradnja dnevнog boravka za starije i nemoćne uz svu potrebnu skrb na dnevnoj bazi, uvođenje mini BUS - a koji bi cjelodnevno povezivao sva naselja u Kastvu kružeći, zaštite zdravlja i kvalitete života građana kontroliranim postavljanjem elektroničke opreme tzv. baznih stanica, uređenje nogostupa prilagodbom za invalide i dječja kolica, gradnja novih igrališta za djecu predškolske i školske dobi, osnivanje Odbora za branitelje i njihove obitelji pri Gradskom vijeću Grada Kastva. Grad čine ljudi!

Svim našim dragim građanima želimo sretan Božić, te puno zdravlja i radosti u jednoj još boljoj, Novoj 2024. godini.

a je puno razloga za zadovoljstvo

SDP Mirela Smojver

Potpredsjednica GO SDP-a Kastav

Dragi sugrađani,

krajem godine običaj je podvući crt u i zbrojiti sve ono dobro što se u toj godini ostvarilo. To zbrajanje uvijek donosi neko zadovoljstvo i motivaciju za daljnje djelovanje. U tom slučaju, nama u Kastvu motivacije sigurno neće nedostajati.

Već u prvi dan 2023. godine ušli smo presretni Vašim odazivom na *Zadnje polne va Kastve* i već je tada bilo jasno da ovo nikako ne može biti loša godina. Ukrzo potom, zakoračili smo u 5. godišnje doba sa maškarama u Boćarskom domu, a čim smo zimu potjerali, vratili smo se na ulice i trgove slaveći praznik rada, a potom Sv. Jelenu i Dan grada. Nedugo zatim, Kastvom je počeo odzvanjati smijeh i glazba sa Crevine uz *Festival smijeha, KKL, Blues festival, Čansonfest* i tako cijelo ljet... Tek što smo uredili grad od svih tih događanja, uslijedila je rekordno posjećena Bela nedeja sa 65.000 posjetitelja, a vjerujem da nas ni Advent neće iznevjeriti. Naše ulice i trgovi postali su živopisni više nego što se mnogi mogu prisjetiti,

a tisuće oduševljenih posjetitelja jedva čekaju novi ciklus svega navedenoga. Sva ta zbivanja zvuče jako zabavno, i jesu – za posjetitelje. No iza njih stoji veliki posao na organizaciji i zato ovim putem čestitam svim vrijednim ljudima koji su nam priuštili toliko puno zadovoljstva.

Naravno, Kastav se ne bavi samo zbabom, već i mnogim drugim projektima kojima nastoji svojim građanima podići kvalitetu života. Tako su i u protekljoj godini završene redovite pripremne faze nekoliko velikih projekata i mnogi manji koje je moguće realizirati unutar godine dana. Od velikih treba spomenuti izgradnju područne škole u Rešetarima, projekt kojim se rješava kastavska slatka briga: rastući broj djece (naime, ove je godine u školu ponovo upisano čak pet razreda prvašića!). Drugi veći projekt je izgradnja javne garaže u Kastvu, projekt kojim se rješava druga slatka briga Kastavaca: rastući broj posjetitelja. Treći je projekt Ex Prede, napušene i razrušene zgrade koja će se ubrzo transformirati u reprezentativni objekt na ulazu u grad, dostupniji građanima i korisniji za sve nas, uključujući multifunkcionalnu

dvoranu koju će sadržavati. Tu je još niz manjih projekata financiranih ne samo vlastitim, već i dobivenim sredstvima na raznim natječajima, primjerice za ozelenjivanje grada, zonu gospodarenja otpadom, obnovu kule Malinica, Muzejsku zbirku Kastavštine, obnovu pješačkog mosta na Vratima Jadrana, obnovu vrtičkih prostora, zgrade Glazbene škole i drugih.

U 2023. godini naš je grad svrstan u Top 5 gradova u Hrvatskoj u čak dvije kategorije: *Najbolji grad za gospodarstvo* te u svima još dražoj kategoriji: *Najbolji grad za život*.

Stoga je motiv za daljnji rad, spomenut na početku, ogroman i snažno gura naprijed, a svi naši planovi već su pozicionirani u Proračunu Grada za 2024. godinu kojeg je Gradsko vijeće još u studenom gotovo jednoglasno usvojilo. Zato svi zajedno imamo dovoljno razloga s radošću iščekivati dolazak 2024. godine i vjerovati da će ona za naš grad biti jednakouspješna ili još uspješnija. S tom željom i nadom, upućujem Vam iskrene čestitke povodom nadolazećih božićnih i novogodišnjih blagdana.

David Marot

Predsjednik PGS-a grada Kastva

Poštovane Kastavke i Kastavci,

godina je na izmaku. Puna izazova, poslovnih pothvata i ključnih odluka kako za naše građane tako i za sam Grad Kastav.

Nije bila laka, uvođenjem eura, svjetskim krizama i drugih niz okolnosti razlog su porasta cijena osnovnih životnih potreba. Kao i mnogih godina do sad Grad Kastav kroz razne programe pomaže u svim domenama uključujući građane svih životnih dobi.

Kroz urbanu aglomeraciju počela je izgradnja nove kanalizacijske mreže. Znamo da je to veliki građevinski zahvat pa i ovim putem građane molimo na strpljenje oko izvođenja radova koji će se postepeno odvijati kroz sva naselja Grada Kastva. Kroz istu urbanu aglomeraciju izvršiti će se još niz bitnih projekata, nova upravna zgrada Grada Kastva, proširenje novog gradskog groblja u suradnji sa općinom Viškovo, novo komunalno društvo, plan za novi Dom zdravlja kojem su već pripremljena početna sredstva u novom proračunu, kupovinu zemljišta i početnu dokumentaciju. Rješenjem dokumentacije i financiranja sljedeće godine počinje izgradnja osnovne škole u Rešetarima.

Proračun Grada Kastva izglasан je skoro pa jednoglasno. Iako nismo svi istih političkih opcija, drago nam je da svi radimo za dobrobit Grada i njegovih građana i da je Grad Kastav jedan od boljih lokalnih jedinica u Republici Hrvatskoj.

Ovim putem u ime PGS-a i u svoje osobno ime svim građanima Grada Kastva želim Sretan Božić i uspješnu Novu 2024. godinu.

Komunalne službe

HEP – ELEKTROPRIMORJE

DEŽURNA SLUŽBA 0800 300 412

KD VODOVOD I KANALIZACIJA

Rijeka, Dolac 14 211 906 / 353 222

KD ČISTOĆA

Rijeka, Dolac 14 0800 99 99 00 / 353 409

KD AUTOTROLEJ

Rijeka, Školjić 15 311 400 / 060 151 151

ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE

Komunalni poslovi 691 453

UPRAVA GROBLJA

Groblje Kastav 688-213

DIMNJAČARSKI POSLOVI

Dimnjačarstvo Valjak d.o.o. 042/731 304 / 091 430 91 95 / 091 430 91 96

ČIŠĆENJE SEPTIČKIH JAMA

Komunalno društvo
Vodovod i kanalizacija d.o.o.
Dolac 14, Rijeka 353 222 / 211 906

I. POLICIJSKA POSTAJA

Đure Šporera 4 335 234

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

112

VETERINARSKA STANICA RIJEKA

Rijeka, Stube Marka Remsa 1 345 033 / 320 263

Mjesni odbori grada Kastva

MJESNI ODBOR KASTAV

Zakona kastafskega 3, Kastav | e-mail: mo.kastav@kastav.hr
mob. 091/489 74 14 | web: www.kastav.hr/glavni-izbornik/mjesni-odbor-kastav

A

MJESNI ODBOR BRNČIĆI

Brnčići 66, Kastav | e-mail: mo.brncici@kastav.hr
mob. 091/520 18 10 | web: www.kastav.hr/glavni-izbornik/mjesni-odbor-brn-i-i

B

MJESNI ODBOR REŠETARI

Štivar 13, Kastav | e-mail: mo.resetari@kastav.hr
mob. 091/797 48 88 | web: www.kastav.hr/glavni-izbornik/mjesni-odbor-re-etari
Facebook profil: Mjesni odbor Rešetari

C

MJESNI ODBOR SPINČIĆI

Spinčići 47, Kastav | e-mail: mo.spincici@kastav.hr
mob. 091/724 90 29 | web: www.kastav.hr/glavni-izbornik/mjesni-odbor-spin-i-i

D

MJESNI ODBOR RUBEŠI

Dom Bráće Milih, Rubeši 65, Kastav | e-mail: mo.rubesi@kastav.hr
mob. 091/897 78 65 | web: www.kastav.hr/glavni-izbornik/mjesni-odbor-rube-i-i

E

**GRAD
KASTAV**
MJESNI ODBORI

Advent Kastav 2023.

6.12. SRIJEDA

10:00 Djeca iz vrtića kite bor
– Trg Istarske vile

17:00-21:00 Adventski after job party
uz TRIO BAJSI, domaću hranu i dobru
kapljicu – Trg Lokvina,
Restaurant Kukuriku

8.12. PETAK

18:00 Adventska Art&wine radionica
– Caffe bar Loža

9.12. SUBOTA

9:30-12:30 Jedi zdravo – Stay Fit
radionica gingerbread kolačića
– Škola stranih jezika Kastav Euroway

10:00 Adventski koncert Glazbenog
društva Spinčići,
– Trg Matka Laginje

10:00 Božićni sajam Dječjeg vrtića
Vladimir Nazor – Gradska loža

16:30 Dječja radionica Kutak mašte
– Patuljci u akciji
– Gradska loža

12. i 13.12. UTORAK I SRIJEDA

17:30-18:30 Podjela darova i predstava
za djecu u izvedbi odgojiteljica Dječjeg
vrtića „Vladimir Nazor“
– Boćarski dom „Slavko Stanić“

15.12. PETAK

17:00-20:00 After job uz Trio
Kumpanjoni, ugostiteljski objekti
Kastav Pub, Loža, Art, Guitar caffe

16.12. SUBOTA

09:00 Adventski trail, Tri Kastafskih
vrha, start: Trg Matka Laginje

17:30 Adventski koncerta komornih
sastava, orkestra i zabora Glazbenog
odjela pri Osnovnoj školi "Milan
Brozović" Kastav – Gradska Loža

17.12. NEDJELJA

10:00 Zagonetna šetnja šumom –
poučna šetnja za djecu uz animatore,
pitalice i nagrade – susret na
Crekvini

18:00 Svečana Božićna produkcija
Plesnog kluba Gym Dance s
predstavom "U čarobnoj potrazi za
izgubljenim vilenjacima" – sportska
dvorana "Matija Katalinić" Kastav

22.12. PETAK

17:00 After job party uz Trio Bajsi,
ugostiteljski objekti Kastav Pub,
Loža, Art, Guitar caffe

19:00 Adventska šetnja s feralici s
Radovanom Brnelićem, okupljanje na
Trgu Matka Laginje

23.12. SUBOTA

10:00-13:00 Zeleni Kastav
– zelena tržnica, Fortica

24.12. NEDJELJA

11:00 Podjela bakalara za građane uz
Trio Vox – Gradska loža

25.12. PONEDJELJAK

11:00 Crkva Sv. Jelene Križarice Sveta
misa uz nastup Glazbenog društva
Spinčići

26.12. UTORAK

20:00 Novoletnji koncert Glazbenog
društva Spinčići; gost večeri:
Folklorni ansambl Zora
– Boćarski dom „Slavko Stanić“

28.12. ČETVRTAK

18:00 Ispraćaj Djeda Mraza na
Crekvini (kočija, vilenjaci, zajedničko
fotografiranje, oproštajna priča i
odlazak sa Žudike)

29.12. PETAK

17:00 After job uz Sakraboyski band,
ugostiteljski objekti Kastav Pub,
Loža, Art, Guitar caffe

31.12. NEDJELJA

10:00-15:00 Zadnje polne va Kastve
Sviraju: Mauro Staraj, Daniel Beni,
Reaktivna band, Sakraboyski band

GRAD
KASTAV

f Visit Kastav